

Helsingin kaupunki

Kaupunginkanslia

4/2016

Talouden ja toiminnan seurantaraportti

Helsingin kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportti 4/2016

Toimittaja	Mari Rajantie
Taitto	Maya Sorja
Kannen kuva	Mari Lehmonen (2016) -Young macaques exploring in the first snow / Korkeasaaren arkisto
Jakelu	Mari Rajantie, puh. (09) 310 73043, mari.rajantie@hel.fi
Internet	www.hel.fi/kaupunginkanslia
ISSN	1456-0720

Talouden ja toiminnan seurantaraportti

Sisällys

6	Yhteenveto
8	Väestömuutosten ennakkotietoja Helsingissä tammi-marraskuussa 2016
9	Työllisyys vuoden 2016 lokakuussa (TEM:n tiedot)
11	Helsingin palveluksessa oleva henkilöstö
13	Ennakkotietoja rakentamisesta Helsingissä vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä
15	Helsingin kaupungin tulos- ja rahoituslaskema
18	Verotulot
21	Maksuvalmius
23	Antolainat
24	Ottolainat
25	Talousarvion toteutumisennusteet toimialoittain
26	Kaupunginjohtajan toimiala
28	Taloushallintopalvelut-liikelaitos
30	Rakennus- ja ympäristötoimi
31	Tukkutori
31	Hankintakeskus
31	Rakennusvirasto
32	Stara
32	Pelastuslaitos
32	Ympäristökeskus
33	Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymän maksuosuudet
33	Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos
35	Helsingin kaupungin Palvelukeskus -liikelaitos
36	Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi
37	Sosiaali- ja terveysvirasto
39	Varhaiskasvatusvirasto
40	Sivistystoimi
41	Opetusvirasto
41	Suomenkielinen työväenopisto
42	Ruotsinkielinen työväenopisto
42	Kaupunginkirjasto
42	Taidemuseo
42	Kulttuurikeskus ja Savoy-yksikkö
42	Kaupunginmuseo
43	Kaupunginorkesteri
43	Korkeasaaren eläintarha
43	Nuorisosiainkeskus
43	Liikuntatoimi
43	Tietokeskus
44	Oiva Akatemia
45	Työterveys Helsinki
46	Kaupunki-
46	suunnittelu- ja kiinteistötoimi
47	Kaupunkisuunnitteluvirasto
47	Kiinteistövirasto
48	Asuntotuotantotoimisto
48	Rakennusvalvontavirasto
49	Tilan käytön tehokkuus
50	Investoinnit
62	Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien toimialojen virastot ja kunnalliset liikelaitokset

Yhteenveto

Vuoden 2016 talousarvion neljännen toteutumisennusteen mukaan kaupungin tuloslaskelma toteutuu talousarviossa ennakoitua parempana. Kaupungin vuosikate on ennusteessa 514 milj. euroa kun se talousarviossa on 269 milj. euroa. Toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan 74 milj. euroa talousarviota parempana ja vero- ja valtionosuustuloja ennakoidaan kertyvän 158 milj. euroa talousarviota enemmän.

Vuonna 2016 vuosikate toteutuu ennusteen mukaan huomattavasti edellistä vuotta parempana (260 milj. euroa vuonna 2015).

Toimintakatetta parantaa merkittävästi kilpailukykyso-
pimuksesta aiheutuvan lomarahaleikkauksen jaksotus
(26,9 milj. euroa) jo tälle vuodelle. Menot pienenevät
myös HSL:n maksuosuuden palautuksesta (6,3 milj. eu-
roa) länsimetron viivästymisestä johtuen. Menoylityksiä
ennustetaan sosiaali- ja terveystaloudessa (9,1 milj.
euroa), varhaiskasvatustoimissa (3,6 milj. euroa) ja ope-

tustoimissa (3,5 milj. euroa). HUSin toiminnan menoyli-
tystä tasapainottaa ylijäämäpalautukset vuodelta 2015,
jolloin ylitykseksi jää 9 milj. euroa.

Kaupungin vuosikate kattaa ennusteen mukaan poistot
(vuonna 2015 vastaava luku oli 69 %).

Ennusteen mukaan käyttötalouden strategiatavoite to-
teutuu vuoden 2016 osalta. Ennusteen mukaiset menot
alittavat strategiatavoitteen noin 16 milj. eurolla.

Ennusteen mukaan strategiatavoitteen mukaiset
toimintamenot (eli sisäiset erät huomioiden sekä ilman
liikelaitoksia ja strategiatavoitetarkastelun ulkopuolella
olevia TA-kohtia tarkasteltuna) toteutuvat 0,45 % eli 18
milj. euroa vuoden 2015 toteumaa korkeampana

Strategiatavoitteen tarkastelu

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	Ennuste 2016 1 000 €
Väestönkasvun %-muutos (Väestöennuste kesä 2016)	1,31	1,21	1,19
Peruspalvelujen hintaindeksin %-muutos (syyskuu 2016)	0,60	1,20	0,93
Menokasvu ilman tuottavuuden parantamista (2013 TP)	1,91	2,41	2,12
Tuottavuuden parantaminen -1,0 %-yksikkö	-1,00	-1,00	-1,00
Strategiatavoitteen mahdollistama menokasvu	0,91 %	1,41 %	1,12 %
Strategiatavoitteen mahdollistama menotaso	3 958 346		4 003 472
Väestömäärään ja turvapaikanhakijoihin liittyvät lisäykset strategiatavoitteeseen			37 980
Yhteensä			4 041 452
		Ylittää strat. tavoitteen	Alittaa strat. tavoitteen
		-8 731	15 934
YHTEENSÄ (bruttobudjetoidut yksiköt sekä tuet hallintokunnille)	4 007 591	4 052 161	4025 518
Menokasvu edellisestä vuodesta prosentteina	2,38	1,11	4 025 518
Menokasvu edellisestä vuodesta euroina	93 286	44 570	17 927
			17 927

Talousarvion investointien määrärahat (ilman liikelaitoksia) ovat 468 milj. euroa. Talousarviovuodelle edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen sekä muiden yhteensä 155 milj. euron ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oleva määräraha on yhteensä 624 milj. euroa. Vuonna 2016 arvioidaan investointeihin (ilman liikelaitoksia) käytettävän 496 milj. euroa eli 80 % käytettävissä olevista määrärahoista. Viime vuonna vastaava toteuma oli 388 milj. euroa. Liikelaitosinvestointeihin on talousarvioon varattu 212 milj. euroa, josta ennusteen mukaan käytetään 183 milj. euroa eli 86 %. Kaupungin investointeihin on yhteensä käytettävissä 836 milj. euroa, joista arvioidaan käytettävän 680 milj. euroa eli 81 %.

Kiinteän omaisuuden talousarvion myyntitavoite on 100 milj. euroa. Ennusteen mukaan myyntejä kirjataan 268 milj. euroa. Tavoitteiden ylittyminen johtuu erityisesti kahden suuren vuosia valmistelussa olleen kiinteistökaupan, Kalasataman keskuksen tornitonttien sekä Pasilan keskustakorttelin ajoittumisesta samalle vuodelle. Maanmyyntituloista osa toteutuu vuoden 2016 osalta vain kirjanpidollisina. Isoimmissa tonttikaupoissa myyntitulot tuloutuvat kaupungille vaihteittain useamman vuoden kuluessa, mutta kirjanpidollisesti myyntitulot joudutaan kirjamaan kaupungin satunnaisiksi tuloiksi kauppojen toteutumisvuonna. Talousarviossa on lisäksi tavoitteena saada kaupungin ydintoiminnan kannalta tarpeettomien kiinteistöjen ja osakkeiden myynnistä 35 milj. euroa. Myynneistä arvioidaan saatavan 55 milj.

euroa, joka on suurelta osin kirjanpidollinen tuloutuksen jakautuessa usealle vuodelle. Metropolian ammatti-korkeakoulun käytössä olevien kiinteistöjen myynnistä kiinteän omaisuuden ja rakennusten myyntiin kirjautuvista yhteensä 81 milj. euron tuloista pääosa sijoitetaan tulevana vuosina kaupungin omistamaan Kiinteistö Oy Myllypuron kampukseen.

Vuonna 2016 lainakanta alenee tilapäisesti. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään yhteensä 321 milj. euroa ja uutta lainaa nostettiin 110 milj. euroa (sis. HKL:n lainanotto). Vuonna 2017 kaupungin lainakannan arvioidaan jälleen kasvavan pääasiassa HKL:n kalustohankintoihin liittyvän lainatarpeen (264,5 milj. euroa) johdosta.

Vuonna 2015 kaupunki ei saanut osinkotuottoja Helen Oy:ltä. Vuoden 2016 talousarviossa asetetun tavoitteen mukaisesti suunnitelmakaudella Helen Oy jakaa tuloksestaan noin 50 % osinkoina alkaen ensimmäisen toimintavuotensa eli vuoden 2015 tuloksesta vuonna 2016. Vuonna 2016 Helen Oy:n maksama osinko on 34 milj. euroa eli lähes talousarviossa ennakoidun mukainen.

Strategiatavoite investointien rahoittamisesta tulorahoituksella

	2011	2012	2013	2014	2015	enn 2016
Vuosikate	574	439	473	481	260	514
Maanmyyntitulot	35	80	79	105	104	268
Rakennusten ja osaketilojen myynti	8	22	6	19	8	55
Vuosikate sekä kaupungin maan, rakennusten sekä osaketilojen myyntitulot yhteensä	617	541	558	605	372	837
Investoinnit	683	650	647	549	493	680
Erotus	-66	-109	-89	56	-121	157

Väestömuutosten ennakkotietoja Helsingissä tammi- marraskuussa 2016

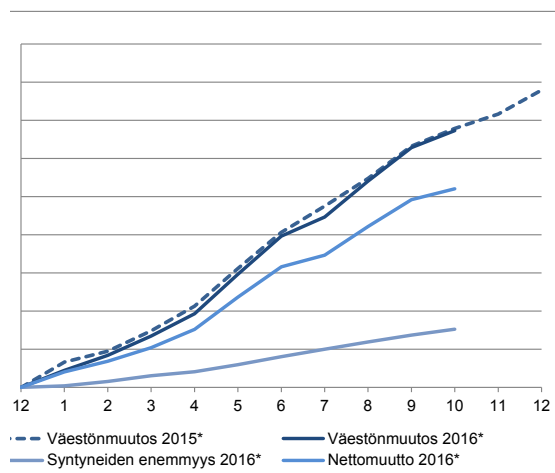
Vuodenvaihteessa 2015/2016 Helsingissä asui vakituisesti 628 208 asukasta. Marraskuun loppuun mennessä on asukasmäärä ennakkotietojen mukaan lisääntynyt 7 225 henkeä. Edellisvuonna samaan aikaan kirjattiin lisäystä 7 200 henkeä.

Syntyneitä oli 134 vähemmän ja kuolleita 2 edellisvuotta enemmän. Syntyneiden enemmitys oli 136 henkeä pienempi kuin vastaavana ajanjaksona vuosi sitten. Helsinkiin muutti 1 002 henkeä enemmän tammi-marraskuussa 2016 kuin edellisvuonna samaan aikaan ja Helsingistä muutti pois 841 henkeä enemmän. Tulomuutto kotimaasta kasvoi vähemmän kuin lähtömuutto

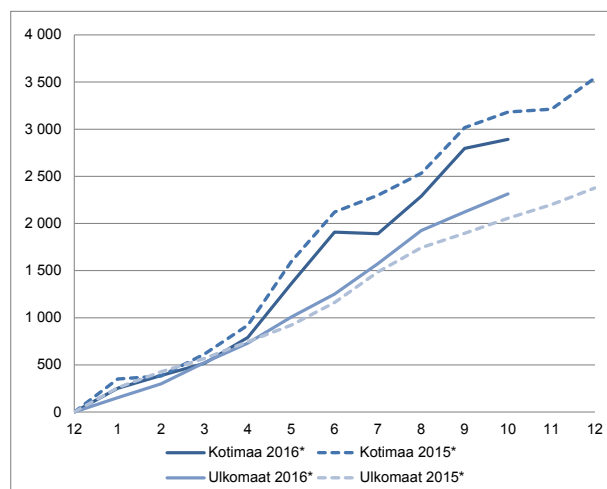
muualle Suomeen edelliseen vuoteen verrattuna. Tammi-marraskuussa kirjattiin kotimaista muuttovoittoa 3 013 henkeä, mikä on 215 henkeä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tulomuutto ulkomailta kasvoi enemmän kuin lähtömuutto ulkomaille viime vuoteen verrattuna. Ulkomailta saatu muuttovoitto, 2 566 henkeä, oli 376 henkeä suurempi kuin tammi-marraskuussa 2015.

Kokonaisuudessaan Helsingin muuttovoitto oli nyt 5 579 henkeä, kun tammi-marraskuussa 2015 se oli 5 418 henkeä.

Ennakkotiedot vuosien 2015 ja 2016 väestömuutosten kertymästä

Ennakkotiedot vuosien 2015 ja 2016 nettomuuton kertymästä

Työllisyys vuoden 2016 lokakuussa (TEM:n tiedot)

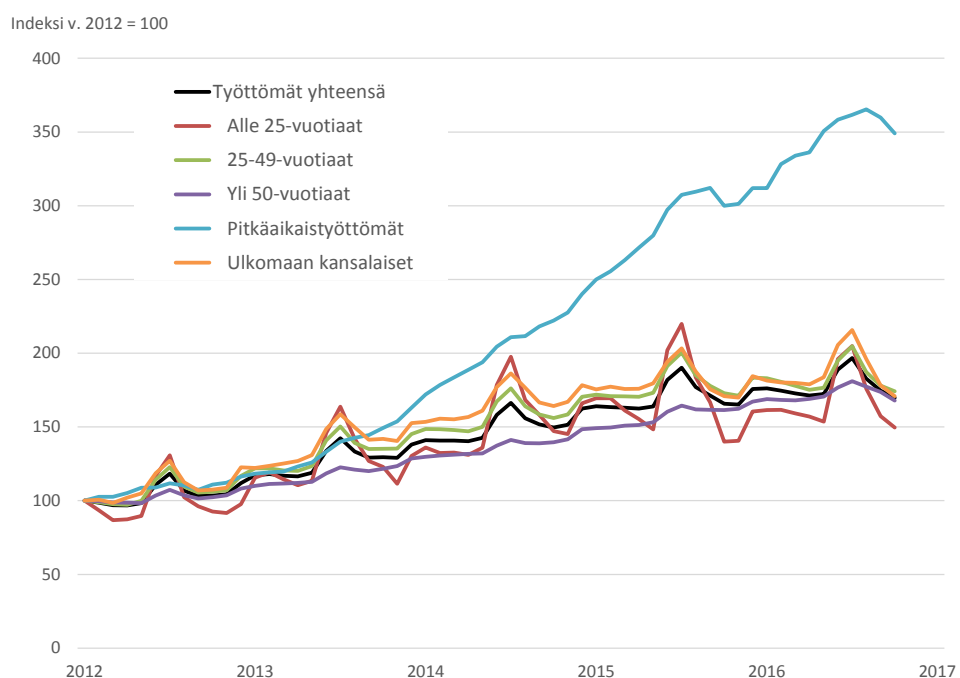
Helsingin työttömyysaste oli lokakuun lopussa 2016 työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan 12,1 %. Pääkaupunkiseudulla työttömyysaste oli 11,4 %, Helsingin seudulla 10,9 % ja koko maassa 12,5 %. Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi Helsingissä 2 % vuoden takaisesta. Koko maan tasolla työttömien määrä oli 3 % pienempi kuin vuosi sitten.

Helsingissä alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi lokakuussa vuoden takaisesta 7 %. Keskimäärin alle 25-vuotiaiden työttömien määrä on pudonnut tammi-lokakuussa 2016 2 % edellisen vuoden vastaavasta ajasta. 25–29-vuotiaiden työttömien määrä kääntyi laskuun vuoden 2016 syksyllä ja oli lokakuussa 3 % pienempi kuin vuosi sitten. 25–49-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi 1 % ja yli 50-vuotiaiden työttömien määrä lisääntyi 4 %:lla. Työttömiä ulkomaan kansalaisia oli saman verran kuin vuosi sitten. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi 16 %.

Neljäosalla Helsingin työttömistä on korkeintaan perusasteen tutkinto, keskiasteen tutkinnon suorittaneita on 38 % ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneita 31 % kaikista työttömistä. Koulutusaste jää 8 %:lla työttömistä tuntemattomaksi. Vuoden takaiseen verrattuna työttömien määrä kasvoi tutkijakoulutuksen omaavilla 15 %, ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneilla 3 % ja alemman korkeakoulututkinnon suorittaneilla 2 % sekä keskiasteen suorittaneilla 5 %. Vain perusasteen koulutuksen omaavien työttömien määrä aleni hieman. Koulutustaustaltaan tuntemattomien työttömien määrä pieneni 4 % vuoden takaisesta.

Työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli Helsingissä lokakuun lopussa reilut 6 700. Tämä oli 13 % enemmän kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan. Espoossa avoimien työpaikkojen kasvoi 6 % ja Vantaalla 9 % vuoden takaisesta. Helsingissä työpaikoja oli avoinna etenkin myyntityössä sekä rakennus- ja palvelualoilla.

Työttömien määrän muutos Helsingissä 2012–2016/10, vuosi 2012/1=100

Pitkäaikaistyöttömät Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla kuukausittain 2014-2016/10 (TEM, työvälytystilasto)

Vuosi Kuukausi	työttömyysaste, %	työttömiä yhteensä	yli vuoden työttömänä	alle 25-vuotiaat	avoimet työpaikat
1998	13,1	32 119	13 032	3 447	2 739
1999	11,0	30 480	10 003	2 701	1 759
2000	9,2	26 910	8 860	2 086	2 452
2001	8,6	25 495	8 271	1 975	2 792
2002	8,7	26 483	8 520	2 144	2 968
2003	9,0	27 859	8 426	2 308	2 844
2004	9,4	28 707	8 855	2 327	3 044
2005	9,1	27 582	8 728	2 022	4 310
2006	8,2	25 094	7 580	1 722	5 996
2007	6,8	20 632	5 427	1 307	7 239
2008	6,0	18 090	3 800	1 221	6 005
2009	7,6	23 575	3 392	2 245	3 775
2010	8,0	25 074	5 014	2 155	4 109
2011	7,5	23 664	5 273	2 117	5 471
2012	7,8	24 699	5 678	2 288	5 606
2013	9,4	30 125	7 107	2 923	5 497
2014	11,0	35 641	10 670	3 525	5 704
2015					
I	11,8	38 932	13 060	3 920	8 231
II	11,8	38 824	13 351	3 920	9 072
III	11,8	38 713	13 742	3 728	6 721
IV	11,7	38 577	14 185	3 591	6 880
V	11,8	38 924	14 617	3 432	6 071
VI	13,1	43 170	15 525	4 674	4 770
VII	13,7	45 135	16 058	5 085	5 156
VIII	12,8	42 024	16 164	4 246	5 727
IX	12,4	40 665	16 298	3 858	6 027
X	12,0	39 368	15 668	3 239	5 946
XI	11,9	39 225	15 732	3 253	5 025
XII	12,7	41 714	16 292	3 713	5 190
Keskiarvo	12,3	40 439	15 058	3 888	6 235
2016					
I	12,6	41 812	16 825	3 733	7 704
II	12,5	41 453	17 146	3 739	8 678
III	12,4	41 016	17 445	3 683	6 946
IV	12,2	40 664	17 562	3 633	7 653
V	12,3	40 917	18 316	3 554	6 007
VI	13,5	44 852	18 720	4 535	5 817
VII	14,0	46 712	18 886	4 740	6 092
VIII	13,0	43 373	19 083	4 067	7 014
IX	12,4	41 445	18 794	3 638	7 391
X	12,1	40 291	18 232	3 460	6 740

Helsingin palveluksessa oleva henkilöstö

Kaupungin työntekijöiden määrä lisääntyi 351 (0,9%) henkilöllä viime vuoden lokakuun lopun tilanteeseen verrattuna.

Kaupungin palveluksessa oli lokakuun 2016 lopussa 38 133 päätoimista henkilöä (ilman työllistettyjä), joista vakinaisia 31 310 (82 %) ja määräaikaista 6 823 (18 %). Työllistämistuella palkattuja henkilöitä oli 711.

Suurin lisäys henkilöstömäärässä oli Liikennelaitoksella 140 henkilöä (12,16 %). Lisäys johtui varautumisesta länsimetroon palkkaamalla metronkuljettajia sekä valvomohenkilökuntaa. Suomenkielisellä työväenopistolla lisäys oli 21 henkilöä (10,55 %) ja Ruotsinkielisellä työväenopistolla 4 (10 %), joissa määräaikaisten tuntiopettajien määrä oli kasvanut. Taloushallintopalveluissa

lisääntyi henkilöstö 18 hengellä (4,41 %), joka johtui henkilöstösiirrosta Helsa Oy:stä sekä sisäisten sijaisten suuresta määrästä. Varhaiskasvatusvirastolla 204 henkilön (3,38 %) määrällinen lisäys johtui siitä, että lasten lukumäärä Helsingissä on kasvussa, eikä palveluiden kattavuudessa ei ole tehty muutoksia.

Suurin vähennys henkilöstömäärässä oli Korkeasaaren eläintarhalla (11,2 %), jossa henkilöstö väheni

Lokakuun 2016 loppuun mennessä virastojen ja liikelaitosten palkkoja (ilman työllistettyjen palkkoja) on maksettu 1.151 miljoonaa euroa, mikä on noussut noin 1,43 % edellisestä vuodesta syyskuun lopun tilanteesta.

Henkilöstömäärä virastoittain ja liikelaitoksittain lokakuukuun 2015 ja 2016

	31.10.2016						31.10.2016						Vak. + määr.		Muutos
	Kk-palkkaiset			Tuntipalkkaiset			Kk-palkkaiset			Tuntipalkkaiset					
	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin-	Määr.	Työll.	2015	2016	
Kaupunginjohtajan toimiala	862	149	19	0	0	0	867	157	17	0	0	0	1 011	1024	13
Tarkastusvirasto	16	0	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	16	187	2
Kaupunginkanslia	498	107	14	0	0	0	489	109	11	0	0	0	605	598	-7
Taloushallintopalvelu	348	42	5	0	0	0	361	47	6	0	0	0	390	408	18
Rakennus- ja ympäristötoimi	3 805	208	22	1 234	238	3	3 859	213	28	1 199	243	6	5485	5514	29
Helsingin tukkutori	31	4	0	0	0	0	31	4	11	0	0	0	35	35	0
Hankintakeskus	51	5	3	0	0	0	47	5	3	0	0	0	56	52	-4
Rakennusvirasto	439	47	0	0	0	0	423	47	1	0	0	0	486	470	-16
Rakentamispalvelu	377	18	2	944	214	3	365	29	0	905	213	6	1553	1512	-41
Pelastuslaitos	647	26	0	0	0	0	642	34	0	0	0	0	673	676	-3
Ympäristökeskus	132	29	1	0	0	0	130	28	1	0	0	0	161	158	-4
Liikennelaitos	680	17	0	290	24	0	811	16	0	294	30	0	1011	1151	140
Palvelukeskus	1 448	62	16	0	0	0	1 410	50	12	0	0	0	1510	1460	-50
Sosiaali- ja terveystoimi	17667	3879	392	8	0	0	17496	4261	497	8	0	0	21554	21765	211
Sosiaali- ja terveysvirasto	12686	3027	293	8	0	0	12448	3272	361	8	0	0	15721	15728	7
Varhaiskasvatusvirasto	4 981	852	99	0	0	0	5048	989	136	0	0	0	5833	6037	204
Sivistys- ja henkilöstötoimi	6722	1765	108	287	21	3	6713	1858	154	281	19	7	8795	8871	76
Opetusvirasto	4981	1410	2	0	0	0	4962	1477	14	0	0	0	6391	6439	48

	31.10.2016						31.10.2016						Vak. + määr.		Muutos
	Kk-palkkaiset			Tuntipalkkaiset			Kk-palkkaiset			Tuntipalkkaiset					
	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin.	Määr.	Työll.	2015	2016	
Suomenkielinen työväenopisto	102	76	13	0	0	0	101	98	8	0	0	0	178	199	21
Ruotsinkielinen työväenopisto	26	10	0	0	0	0	26	14	0	0	0	0	36	40	4
Kaupunginkirjasto	485	51	13	0	0	0	490	54	24	0	0	0	536	544	8
Taidemuseo	67	7	0	0	0	0	64	15	20	0	0	0	74	79	5
Kulttuuriasiainkeskus	101	16	26	0	0	0	102	22	34	0	0	0	117	124	2
Kaupunginmuseo	66	13	6	0	0	0	63	16	8	0	0	0	78	78	0
Kaupunginorkesteri	108	21	0	0	0	0	109	16	0	0	0	0	129	125	-4
Korkeasaaren eläintarha	72	17	16	0	0	0	76	4	8	0	0	0	89	80	-9
Nuorisoasiainkeskus	320	66	19	0	0	0	333	51	36	0	0	0	386	384	-2
Liikuntavirasto	160	37	11	287	21	3	162	46	1	280	19	7	505	508	3
Työterveys Helsinki	137	21	1	0	0	0	129	26	0	0	0	0	158	155	-3
Tietokeskus	72	17	1	0	0	0	74	15	0	0	0	0	89	89	0
Oiva Akatemia	25	3	0	0	0	0	22	4	1	1	0	0	28	26	-2
Kaupunkisuunnittelu- ja kiint.toimi	892	45	2	0	0	0	887	72	2	3	0	0	937	959	22
Kaupunkisuunnitteluvirasto	274	14	0	0	0	0	270	20	0	1	0	0	288	290	2
Kiinteistövirasto	443	22	2	0	0	0	439	38	2	2	0	0	465	477	12
Asuntotuotantotoimisto	63	2	0	0	0	0	67	4	0	0	0	0	65	71	6
Rakennusvalvontavirasto	112	7	0	0	0	0	111	10	0	0	0	0	119	121	2
Yhteensä	29948	6046	543	1538	259	6	29822	6561	698	1489	262	13	37782	38133	351

Henkilöstön määrän kuukausittainen kehitys 31.1.2013–31.10.2016

Ennakkotietoja rakentamisesta Helsingissä vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä

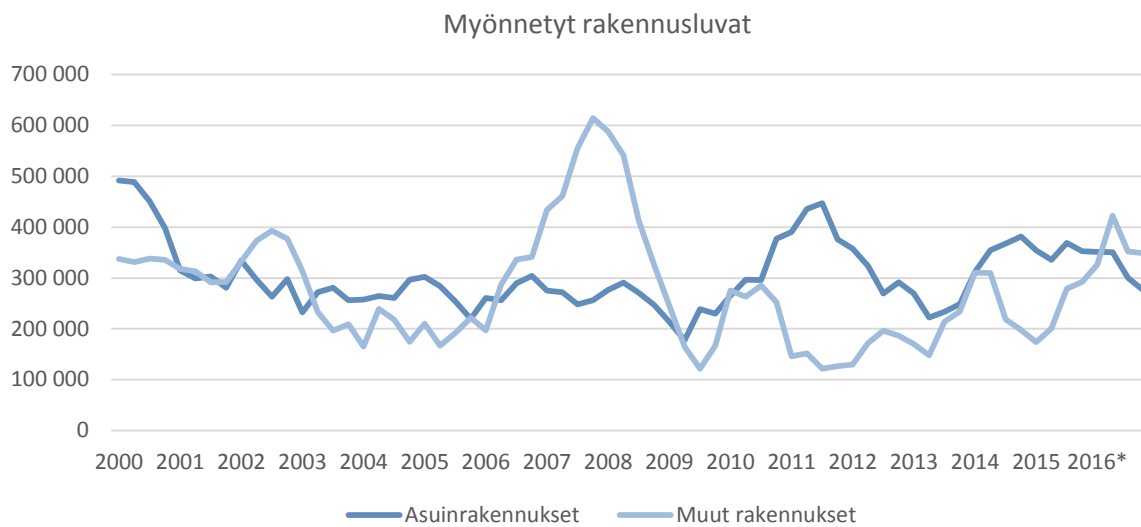
Rakennustuotanto on jatkunut Helsingissä kaiken kaikkiaan keskimääräistä vilkkaampaa myönnettyjen rakennuslupien ja aloitettujen rakennustöiden osalta, mutta asuin- ja toimitilarakentamisessa on eroja. Niin myönnettyjen rakennuslupien kuin aloitettujen rakennustöidenkin osalta toimitilarakentaminen on ollut vilkkaampaa, mutta asuinrakentaminen hiljaisempaa. Sen sijaan valmistuneiden rakennusten osalta kuluvuosi on ollut keskimääräistä hiljaisempi sekä asuin- että toimitilarakennusten osalta.

Asuinrakentamisessa on keskimääräistä hiljaisempi vuosi tarkasteltaessa niin kerrosalaa kuin asuntojen määrää. Ennakkotiedon mukaan vuonna 2016 myönnettiin lupa 3 750 asunnon rakentamiselle, mikä on kymmenen prosenttia vähemmän kuin vuosina 2011–2015 keskimäärin koko vuotena. Vuosi ei kuitenkaan ole vielä lopussa ja rakennuslupia on hakematta ja kirjaamatta, joten määrä tulee nousemaan. Myös vuonna 2016 rakentamaan aloitettujen asuntojen määrän voi odottaa kasvavan keskimääräistä suuremmaksi, vaikka niitä ennakkotiedon mukaan on vähemmän. Ennakkotiedon mukaan tänä vuonna on aloitettu 4 000 asunnon rakentaminen, mikä on ainoastaan pari prosenttia vähemmän kuin viitenä edellisenä vuotena keskimäärin vuoden aikana. Valmistuneiden asuntojen osalta ero keskimääräiseen on suurempi. Vuoden 2016 loppupuoleen mennessä on valmistunut 3 160 asuntoa, mikä on 21 prosenttia vähemmän kuin viitenä edellisenä vuotena keskimäärin.

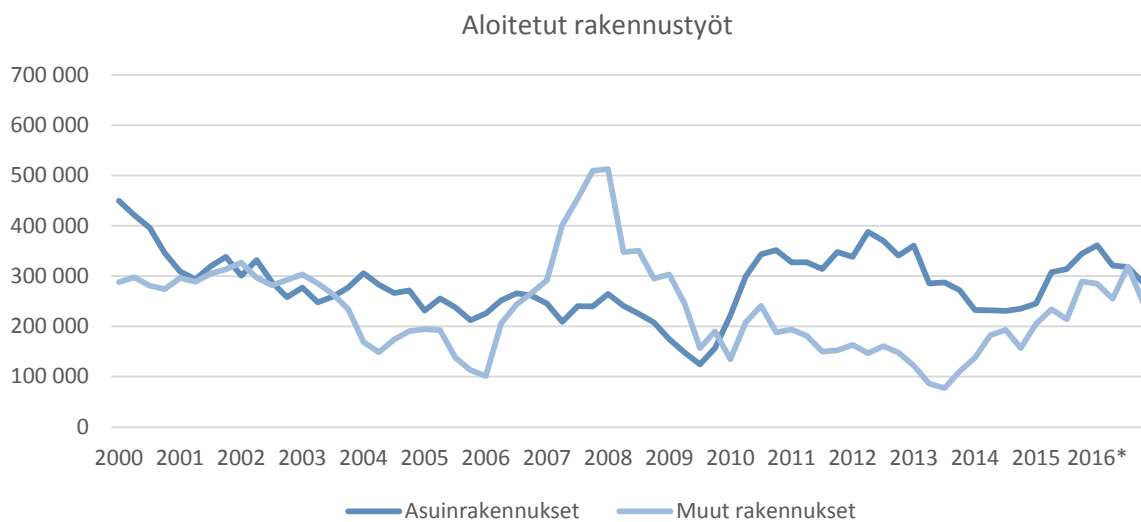
Toimitilarakentamisessa vuosi 2016 on ollut erityisen vilkas myönnettyjen rakennuslupien osalta. Vuoden loppupuoleen mennessä on myönnetty lupa 348 000 kerrosneliön rakentamiselle, mikä on 68 prosenttia enemmän kuin vuosina 2011–2015 keskimäärin koko

vuoden aikana. Myös aloitettujen rakennustöiden määrä on keskimääräistä suurempi. Kun tänä vuonna on aloitettu 247 000 kerrosneliön rakentaminen, alettiin viitenä edellisenä vuotena rakentaa keskimäärin 69 000 neliötä pienempää kerrosneliömäärää. Kuten asuinrakentamisessa myös toimitilarakentamisessa vuosi 2016 on ollut keskimääräistä hiljaisempi valmistuneiden rakennusten osalta. Ennakkotiedon mukaan vuonna 2016 on valmistunut 118 000 kerrosneliötä toimitiloja, mikä on 28 prosenttia vähemmän kuin edellisenä viitenä vuotena keskimäärin.

Myönnettyt rakennusluvut 2000/I - 2016/IV (kerrosalan liukuva vuosisumma)

Aloitettut rakennustyöt 2000/I - 2016/IV (kerrosalan liukuva vuosisumma)

Helsingin kaupungin tulos- ja rahoituslaskema

Vuoden 2016 talousarvion neljännän toteutumisennusteen mukaan kaupungin tuloslaskelma toteutuu selvästi talousarviossa ennakoitua parempana. Kaupungin vuosikate on ennusteessa 514 milj. euroa kun se talousarviossa on 269 milj. euroa. Toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan 74 milj. euroa talousarviota parempana ja vero- ja valtionosuustuloja ennakoidaan kertyvän 158 milj. euroa talousarviota enemmän.

Vuonna 2016 vuosikate toteutuu ennusteen mukaan edellistä vuotta parempana (260 milj. euroa vuonna 2015).

Toimintakatetta parantaa merkittävästi kilpailukykyso-pimuksesta aiheutuvan lomarahaleikkauksen jaksotus (26,9 milj. euroa) jo tälle vuodelle. Menot pienenevät myös HSL:n maksuosuuden palautuksesta (6,3 milj. euroa) länsimetron viivästymisestä johtuen. Menoylityksiä ennustetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (9,1 milj. euroa), varhaiskasvatustoimessa (2,0 milj. euroa) ja ope-tustoimessa (5,7 milj. euroa). HUSin toiminnan menoyli-tystä tasapainottaa ylijäämäpalautukset vuodelta 2015, jolloin ylitykseksi jää 9 milj. euroa.

Kaupungin vuosikate kattaa ennusteen mukaan poistot (vuonna 2015 vastaava luku oli 69 %).

Talousarvion investointien määrärahat (ilman liikelaitok-sia) ovat 468 milj. euroa. Talousarviovuodelle edelli-seltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen sekä muiden yhteensä 155 milj. euron ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oleva määräraha on yhteensä 624 milj. euroa. Tänä vuonna arvioidaan investointeihin (ilman liikelaitoksia) käy-tetävän 496 milj. euroa eli 80 % käytettävissä olevista määrärahoista. Viime vuonna vastaava toteuma oli 388 milj. euroa. Liikelaitosinvestointeihin on talousarvioon varattu 212 milj. euroa, josta ennusteen mukaan käyte-tään 183 milj. euroa eli 86 %. Kaupungin investointime-noihin on yhteensä käytettävissä 836 milj. euroa, joista arvioidaan käytettävän 680 milj. euroa eli 81 %.

Kiinteän omaisuuden talousarvion myyntitavoite on 100 milj. euroa. Ennusteen mukaan myyntejä kirjataan 268 milj. euroa. Tavoitteiden ylittyminen johtuu erityisesti kahden suuren vuosia valmistelussa olleen kiinteis-tökaupan, Kalasataman keskuksen tornitonttien sekä Pasilan keskustakorttelin ajoittumisesta samalle vuodel-le. Maanmyyntituloista osa toteutuu vuoden 2016 osalta vain kirjanpidollisina. Isoimmissa tonttikaupoissa myyn-titulot tuloutuvat kaupungille vaihteittain useamman vuoden kuluessa, mutta kirjanpidollisesti myyntitulot joudutaan kirjamaan kaupungin satunnaisiksi tuloiksi kauppojen toteutumisvuonna. Talousarviossa on lisäksi tavoitteena saada kaupungin ydintoiminnan kannalta tarpeettomien kiinteistöjen ja osakkeiden myynnistä 35 milj. euroa. Myynneistä arvioidaan saatavan 55 milj. euroa, joka on suurelta osin kirjanpidollinen tuloutuk-sen jakautuessa usealle vuodelle. Metropolian ammatti-korkeakoulun käytössä olevien kiinteistöjen myynnistä kiinteän omaisuuden ja rakennusten myyntiin kirjau-tuvat yhteensä 81 milj. euron tuloista pääosa sijoitetaan tulevina vuosina kaupungin omistamaan Kiinteistö Oy Myllypuron kampukseen.

Investointien tulorahoitus % vuonna 2016 on ennusteen mukaan 73 % (vuonna 2015 vastaava luku oli 47 %). Vaik-ka vuosikatteen ennakoidaan toteutuvan hyvänä ja kat-taen poistot, jää vuosikate selvästi investointitasosta. Vuonna 2016 lainakanta alenee tilapäisesti. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään yhteensä 321 milj. euroa ja uutta lainaa tnostettiin 110 milj. euroa (sis. HKL:n lainanotto). Vuonna 2017 kaupungin lainakannan arvioidaan jälleen kasvavan pääasiassa HKL:n kalustohankintoihin liittyvän lainatarpeen (264,5 milj. euroa) johdosta

Tuloslaskelma

1 milj.	Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Toimintatulot							
Myyntitulot	311	302	319	17		320	-2
Maksutulot	213	209	240	31		226	14
Tuet ja avustukset	116	119	104	-15		106	-2
Vuokratulot	346	361	366	5		361	5
Muut toimintatulot	53	39	52	13		50	2
Toimintatulot yhteensä	1 039	1 029	1 081	52		1 063	18
Valmistus omaan käyttöön	115	114	117	3		119	-2
Yhteensä	1 154	1 144	1 198	55		1 182	16
Toimintamenot							
Palkat	-1 374	-1 393	-1 333	60	-2	-1 339	-7
Henkilösivumenot	-463	-475	-473	3	-1	-470	2
Palvelujen ostot	-1 656	-1 654	-1 674	-21	-4	-1 678	-4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-185	-165	-191	-26		-191	-1
Avustukset	-429	-439	-447	-8	-0	-449	-2
Vuokrat	-183	-196	-186	9		-192	-5
Muut menot	-15	-15	-13	2	-7	-12	0
Toimintamenot	-4 305	-4 336	-4 316	20	-13	-4 332	-15
Toimintakate	-3 151	-3 193	-3 118	74	-13	-3 149	-31
Verotulot	3 068	3 063	3 205	142		3 174	31
Valtionosuudet	273	300	316	16		319	-3
Yhteensä	3 341	3 363	3 521	158		3 493	28
Rahoitustulot ja -menot							
Korkotulot	86	85	84	-1		84	0
Muut rahoitustulot	19	52	46	-6		46	0
Korkomenot	-22	-37	-19	18		-18	0
Muut rahoitusmenot	-12	-2	-0	2		-2	-2
Yhteensä	70	99	111	12		109	-1
Vuosikate	260	269	514	244	-13	453	-60
Poistot	-386	-360	-356	4		-356	0
Satunnaiset erät	139	141	327	186		337	9
Tilikauden tulos	14	51	485	434	-13	435	50
Poistoeron muutos	3	3	3	-1		3	0
Varausten muutos	-2	-3		3			
Rahastojen muutos	9	10	8	-2	9	9	1
Yhteensä	10	10	11	1	9	12	1
Tilikauden yli-/alijäämä	24	61	496	435	-4	446	-49

Rahoituslaskelma

1 milj.	Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
Vuosikate	260	269	514	-244	-13	453	60
Satunnaiset erät	139	141	327	-186		337	-9
Tulorahoituksen korjauserät	-151	-154	-327	173		-337	9
Toiminnan rahavirta	248	256	514	-258	-13	454	60
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Investointimenot	-573	-680	-680	-1	-155	-693	14
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5	3	16	-13		13	4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	147	138	323	-185		336	-13
Investoinnin rahavirta	-420	-539	-340	-199	-155	-345	4
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-172	-283	174	-457	-168	109	65
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainauksen muutokset	78	5	15	-10	-7	9	6
Antolainasaamisten lisäykset	-23	-61	-52	-9	-7	-57	5
Antolainasaamisten vähennykset	102	66	67	-0		65	1
Lainakannan muutokset	3	249	-211	460		-211	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	120	651	110	541		110	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-117	-402	-321	-81		-321	
Lyhytaikaisten lainojen muutos							
Oman pääoman muutokset			-0	0		-0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	16		-0	0		-0	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	98	254	-196	450	-7	-202	6
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-74	-29	-23	-6	-176	-93	71

Verotulot

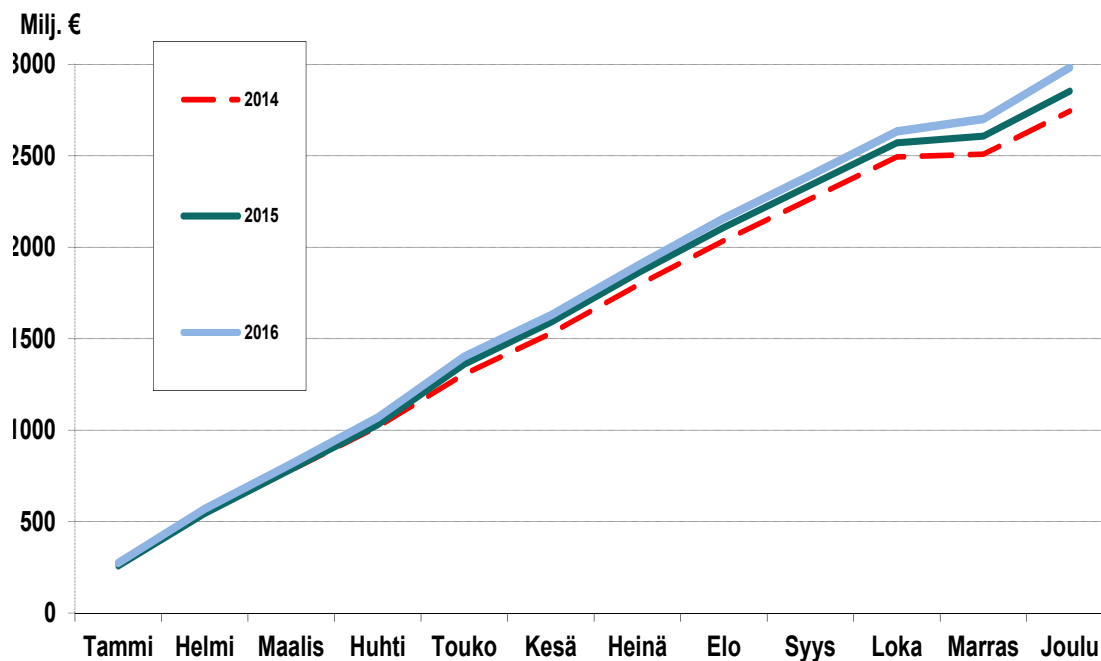
Verotuloja kertyi vuonna 2016 yhteensä 3 205,3 milj. euroa eli kokonaisverotulot toteutuivat 142 milj. eu-roa talousarviota korkeampina ja 31 milj. euroa vuoden kol-matta ennustetta korkeampina. Vuoteen 2015 nähden verotuloja kertyi 137 milj. euroa eli 4,5 % enemmän. Kunnallisveroja kertyi 2 585,7 milj. euroa eli 50,7 milj. euroa talousarviota ja 20,7 milj. euroa vuoden kol-matta ennustetta enemmän. Vuoden 2015 toteumaan nähden toteuma on 104,9 milj. euroa eli 4,2 % enemmän. Työllisyytilanne sekä palkkasumman kasvu on vuoden 2016 aikana kehittynyt hieman 2016 talousarvion valmistelun yhteydessä tehtyä ennustetta paremmin. Lisäksi vuo-den 2015 verotuksen valmistumiseen liittyvä ennako-tilitysten ja toteutuneen verotuksen oikaisuun liittyvä maksuunpanotilitys toteutui ennakoitua pienempänä ja se selittää tilitysarvion nousun talousarviosta ja verrattain hyvän prosentuaalisen kasvun edellisestä vuodesta.

Yhteisöverojakertyi 397,3 milj. euroa eli 89,3 milj. euroa talousarviota enemmän ja 7,3 milj. euroa vuoden kol-matta ennustetta enemmän. Vuoden 2015 toteumaan nähden yhteisöverotu-loja kertyi 24,8 milj. euroa eli 6,7 % enemmän. Yhteisöveroennusteen muutos vuodesta 2015 on seurausta kahdesta muutostekijästä. Valtio pienensi vuodelle 2016 kuntien saamaa jako-osuutta yhteisöveron tuotosta 5 prosenttiyksikköä. Kuntien saama yhteisöveron jako-osuus vuonna 2016 on 30,92 prosenttia. Helsingin kuntakohtainen jako-osuus nousi vuodeksi 2016 verrattuna vuoteen 2015 (23,14 prosen-tista 26,70 prosenttiin) ja tämä kompensoi Helsingin osalta valtakunnallisesti tehdyn kuntien yhteisöveron jako-osuuden leikkauksen vaikutuksen ja nosti vuoden 2016 tilitykset kasvuun. Kuntakohtaisen jako-osuuden nousu on seurausta siitä, että vuoden 2014 valmistu-neen verotuksen (valmistui lokakuun lopussa 2015) Hel-singin veropohjan kasvu oli yhteisöverojen osalta maan keskimääräistä myönteisempi. Helsingin kuntakohtai-nen jako-osuus on muutamassa vuodessa noussut alle 20 prosenttiyksikön tasolta nykyiselle tasolle pääasiassa rahoituspalvelusektorin maksamien yhteisöverojen pysyessä aikaisemmalla tasollaan samaan aikaan kun muiden toimialojen maksamat yhteisöverot ovat pie-nentyneet. Lisäksi eräät peliteollisuuden yritykset ovat maksaneet aikaisempaa enemmän yhteisöveroja. Kiinteistöveroja kertyi 221,9 milj. euroa eli 0,1 milj. euroa talousarviota vähemmän ja 3,5 % eli 7,6 milj. euroa vuo-den 2015 kertymää enemmän. Koiraveroja kertyi 0,4 milj. euroa eli jokseenkin vuoden 2015 kertymän mukaisesti.

Taulukoissa 14 ja 15 esitetään vuoden 2016 kumula-tiiviset kunnallisverojen ja yhteisöverojen kertymät aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Taulukossa 16 esitetään kunnallisveron ennakoiden kehitys kumulatiivisena vuosina 2014–2015. Ennakoista on havaittavissa kunakin ajankohtana tapahtuva kehitys maksettavassa palkkasummassa ja eläk-keissä. Veroen-nakoiden tilitysten lisäksi kaupungille maksettaviin kuukausittaisiin tilityksiin sisältyy erilaisia maksatuksia (mm. edellisiltä ja tulevilta vuosilta kertyvät sekä pa-lautettavat verot), jotka eivät ole yhteydessä kyseisenä ajankohtana tapahtuvaan palkkasumman ja eläkkeiden kehitykseen. Palkkasumman kehitys peilaa kunkin hetken työllisyyskehitystä sekä toisaalta maksettavien palkkojen kasvuvauhtia. Taulukossa 17 esitetään vastaa-vasti yhteisöveron ennakoiden kehitys kumulatiivisena vuosina 2014–2016.

Kunnallisveron ja yhteisöveron kumulatiivisten tilitysten kertymä

Kunnallisveron ja yhteisöveron kumulatiiviset tilitykset kuukausittain (tilityskuukauden mukaan)

	2014	2015	2016	Muutos 15-16
	milj. €	milj. €	milj. €	%
Tammi	263,9	257,5	273,9	6,3
Helmi	553,1	543,7	569,2	4,7
Maalis	782,3	785,6	815,7	3,8
Huhti	1018,3	1029,1	1068,8	3,9
Touko	1305,8	1359,7	1402,4	3,1
Kesä	1529,3	1589,3	1628,2	2,4
Heinä	1792,0	1858,0	1898,5	2,2
Elo	2036,1	2108,1	2158,6	2,4
Syys	2264,5	2339,4	2393,7	2,3
Loka	2493,6	2571,2	2632,8	2,4
Marras	2508,3	2606,9	2700,5	3,6
Joulu	2744,7	2853,6	2983,2	4,5

Kunnallisveron ennakoiden kumulatiiviset tilitykset kuukausittain 2014-2016 (tilityskuukauden mukaan)

	2014	Muutos	2015	Muutos	2016	Muutos
	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%
Tammi	221,5	6,8	223,4	0,9	230,4	3,1
Helmi	408,8	7,1	410,7	0,5	420,3	2,3
Maalis	611,4	5,8	618,8	1,2	629,4	1,7
Huhti	817,0	4,6	831,7	1,8	847,0	1,8
Touko	1045,7	4,6	1069,2	2,2	1085,5	1,5
Kesä	1252,8	4,5	1276,2	1,9	1295,4	1,5
Heinä	1490,7	4,0	1517,1	1,8	1536,1	1,2
Elo	1711,9	4,0	1738,6	1,6	1760,9	1,3
Syys	1911,2	3,6	1937,8	1,4	1965,9	1,4
Loka	2110,2	3,6	2136,8	1,3	2169,8	1,5
Marras	2315,0	3,6	2343,7	1,2	2375,7	1,4
Joulu	2505,6	2,1	2532,9	1,1	2605,1	2,8

Yhteisöveron ennakoiden kumulatiiviset tilitykset kuukausittain 2014-2016 (tilityskuukauden mukaan)

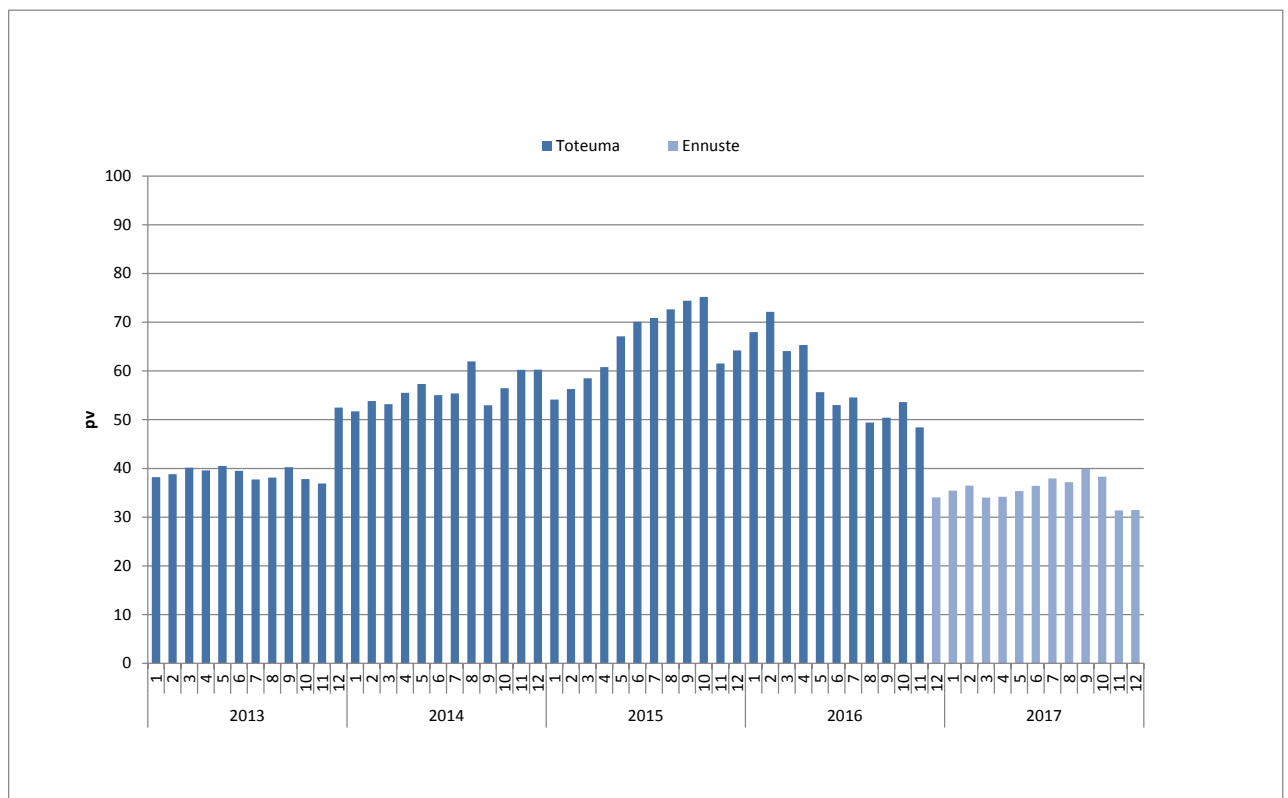
	2014	Muutos	2015	Muutos	2016	Muutos
	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%
Tammi	25,8	5,7	20,3	-21,4	27,9	37,7
Helmi	51,0	13,8	44,9	-11,9	54,8	22,1
Maalis	71,8	10,2	69,4	-3,3	80,8	16,5
Huhti	91,1	6,9	93,3	2,5	106,7	14,3
Touko	110,4	6,0	116,2	5,2	131,4	13,0
Kesä	130,3	5,9	140,1	7,5	156,4	11,7
Heinä	150,9	6,8	162,7	7,8	179,7	10,4
Elo	169,4	4,9	186,4	10,0	208,3	11,8
Syys	192,6	7,1	212,3	10,2	233,8	10,1
Loka	214,6	8,4	238,5	11,2	261,9	9,8
Marras	242,1	10,8	264,2	9,2	291,4	10,3
Joulu	262,3	9,9	291,0	10,9	318,0	9,3

Maksuvalmius

Maksuvalmiuden kehitys maksuvalmiuspäivinä kuvaava ennuste kuvaa maksuvalmiuden kehityksen vuoden 2017 loppuun, sekä toteumat tammikuusta 2013 maaliskuuhun 2016. Vuosien 2016 – 2017 ennakoitu lainojen nostotarve sisältyy taulukon lukuihin. Maksuvalmiuden kehitystä kuvaavan taulukon tarkasteluvuosina 2013 – 2015 kaupungin pitkäaikaisten lainojen määrä (ml. liikelaitokset) kasvoi 373,3 milj. euroa, ja oli vuoden 2015 lopussa yhteensä 1 582,0 milj. euroa.

Vuonna 2016 lainakanta alenee tilapäisesti 1 371 milj. euroon; pitkäaikaisia lainoja lyhennetään yhteensä 321 milj. euroa (sis. HKL:n rahalaitoslainat), ja uutta lainaa nostettiin vuonna 2016 yhteensä 110 milj. euroa (sis. HKL:n lainanotto). Vuonna 2017 kaupungin lainakannan arvioidaan jälleen kasvavan pääasiassa HKL:n kalusto-hankintoihin liittyvän lainatarpeen (264,5 milj. euroa) johdosta.

Maksuvalmiuden kehitys maksuvalmiuspäivinä 1.1.2013-31.12.2016

Sijoitusten ja kassatalletusten keskisaldot sekä ottolainojen pääomat kuukausittain

Sijoitusten ja kassatalletusten keskisaldot sekä ottolainojen pääomat kuukausittain

Saldot, milj. euroa

1 700,0
1 600,0
1 500,0
1 400,0
1 300,0
1 200,0
1 100,0
1 000,0
900,0
800,0
700,0
600,0
500,0
400,0
300,0
200,0
100,0

loka.13 joul.13 helmi.14 huhti.14 kesä.14 elo.14 loka.14 joul.14 helmi.15 huhti.15 kesä.15 elo.15 loka.15 joul.15 helmi.16 huhti.16 kesä.16 elo.16 loka.16

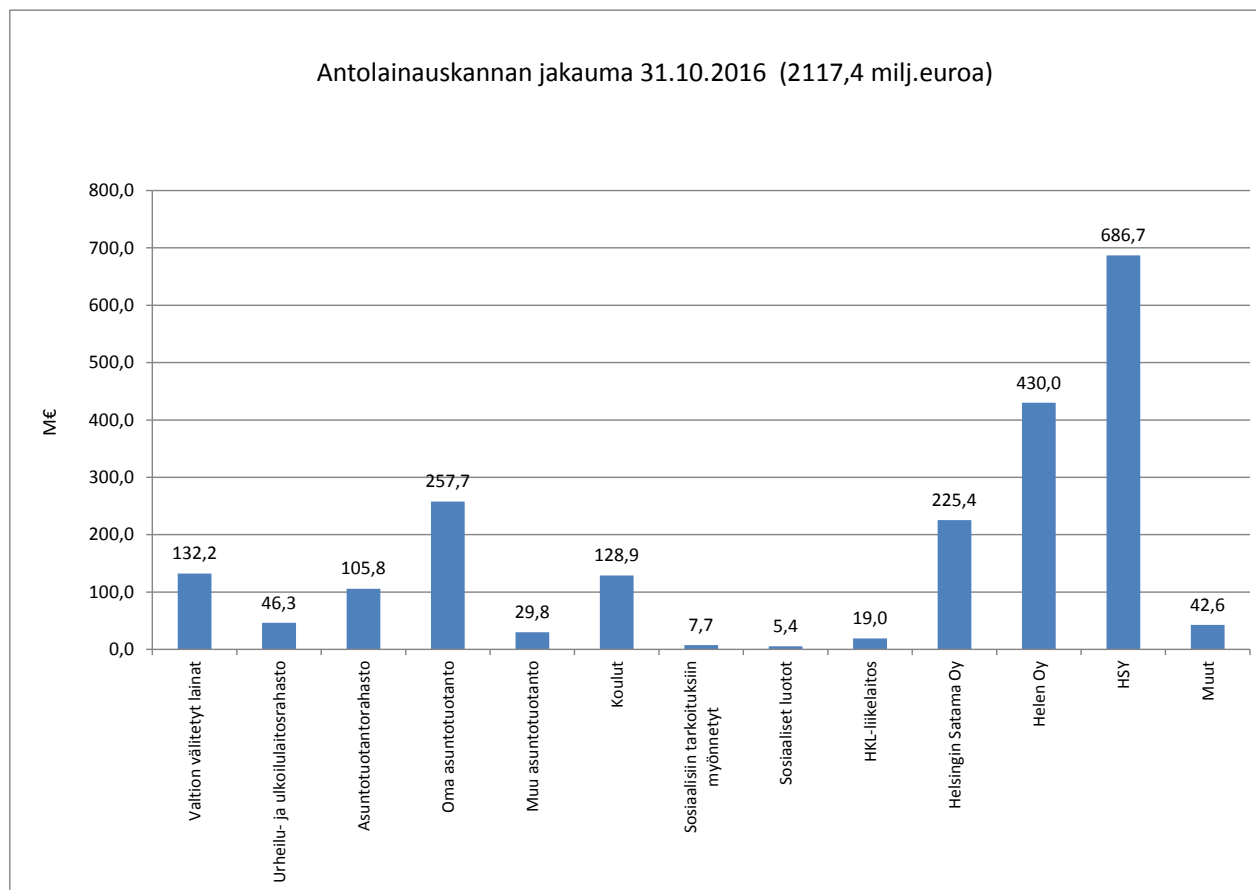
■ Kaupungin sijoitukset ja kassatalletukset miinus ATT, henkilöstökassa ja tytäryhteisöt
 ■ Kaupungin sijoitukset ja kassatalletukset miinus ATT, henkilöstökassa, liikelaitokset ja tytäryhteisöt
 ▲ Rahastojen varat kassassa
 — ottolainojen pääomat (ml. HKL)

1 312,6
718,3
669,5
360,4

Antolainat

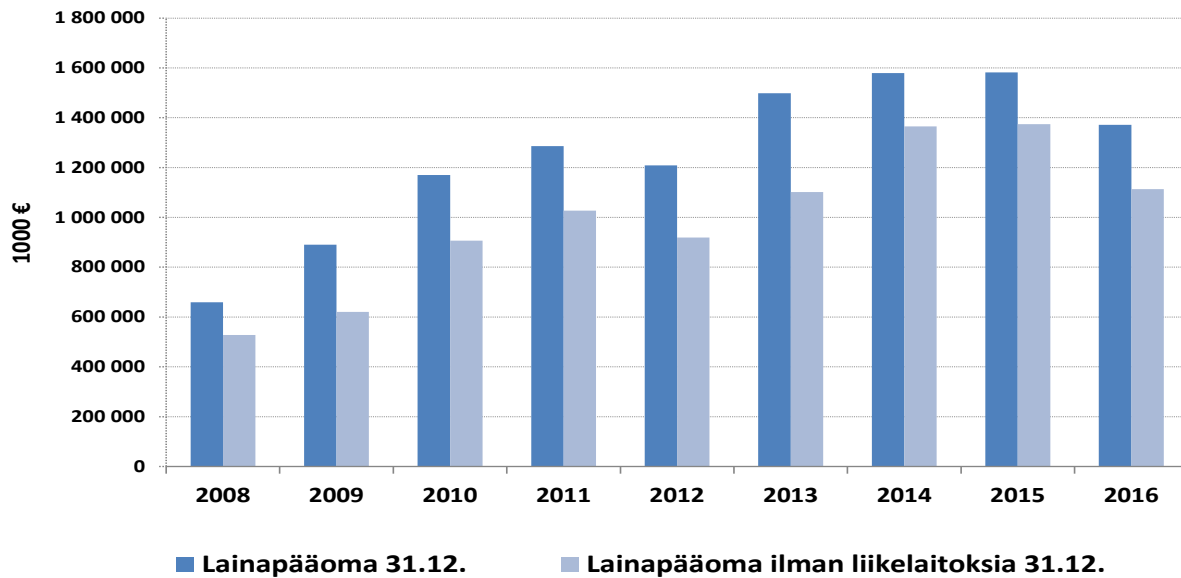
Kaupungin antolainauskanta mukaanliikien valtion välitettyt lainat on 30.9.2016 yhteensä 2 116,7 milj. euroa.
Antolainauskannan jakauma on esitetty alla

Antolainauskannan jakauma 31.10.2016 (2118,7 milj.euroa)

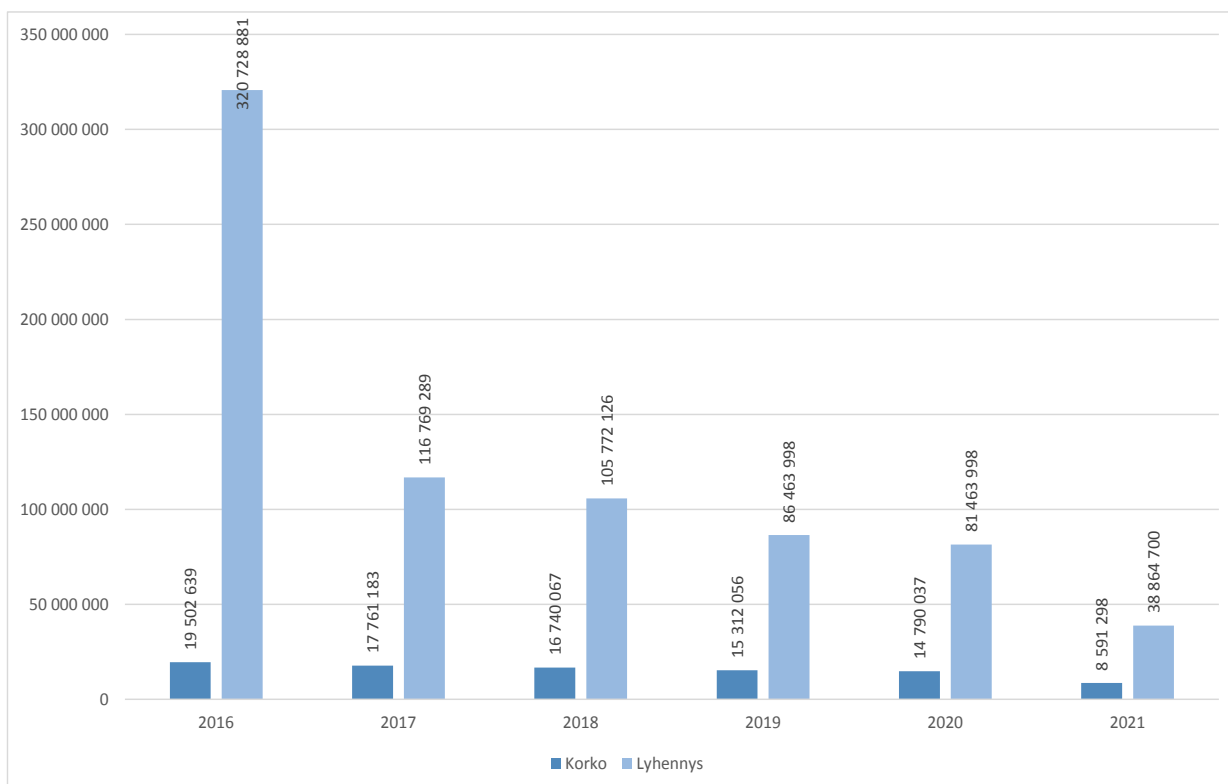

Ottolainat

Helsingin kaupungin lainakanta 2008-2016

Ottolainojen korot

Talousarvion toteutumisenennusteet toimialoittain

Toimintamenojen arvioidaan alittuvan kokonaisuudessaan 60 milj. euroa, kun ylitysoikeudet (13 milj. euroa) otetaan huomioon. Toimintamenoissa ylityksiä on Sosiaali- ja terveystaloudessa 9,1 milj. euroa vastaanottokeskuksen toiminnan osalta ja HUS -kuntayhtymän osuus 9,2 milj. euroa. Opetusvirasto ennustaa 3,5 milj. euron ylitystä. Menoylityksiä pienentää kilpailukyysopimuksesta johtuvan lomarahaleikkauksen jaksotus 26 milj. euroa ja osaamiskeskustoiminnan käynnistymisen viivästyminen (5 milj. euroa). Talousarviossa 2016 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) maksuosuuksiin oli varattu 195,5 milj. euroa. Länsimetron käyttöönoton viivästyessä Helsingin maksuosuudessa maksettavaksi arvioitu Länsimetron vuoden 2016 infra-

kustannus 6,3 milj. euroa ei toteudu. HSL hyvittää Helsingille infrakustannusta vastaavan summan siten, että Helsingin kaupungin vuoden 2016 HSL maksuosuuden ennustetaan toteutuvan 189,2 milj. euron suuruisena.

Toimialakohtaisissa taulukoissa talousarviosarake sisältää kaupunginvaltuuston hyväksymät määrärahasiirrot ja -muutokset.

Talousarvion toimintamenojen ennuste toimialoittain

1 milj.	Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Kaupunginjohtajan toimiala	-181	-276	-225	51	-13	-238	-13
Rakennus- ja ympäristötoimi	-595	-608	-602	5		-607	-5
Sosiaali- terveys ja varhaiskasvatustoimi	-2 647	-2 570	-2 586	-15		-2 582	4
Sivistystoimi	-921	-941	-948	-7		-949	-1
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	-319	-335	-325	11	-0	-324	1
Käyttötalouden osat yhteensä	-4 664	-4 730	-4 686	44	-13	-4 700	-14
Tuet, kaupunginkanslian käytettäväksi	-18	-23	-20	2		-20	
Toimintamenojen yhteensä	-4 682	-4 753	-4 706	47	-13	-4 720	-14

Kaupunginjohtajan toimiala

Kaupunginjohtajan toimialan tulo- ja menoennuste

1 milj. Tulosyksikkö		Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
1 Kaupunginjohtajan toimiala	Tulot yhteensä	27,8	28,9	23,1	-5,8		24,4	-1,4
	Menot yhteensä	-181,0	-275,7	-225,1	50,5	-12,6	-238,0	12,9
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-288,3		63,2			
	Toimintakate	-153,2	-246,8	-202,1	44,7	-12,6	-213,6	11,5
101 Vaalit, keskusvaalilauta- kunnan käytet.	Tulot yhteensä	1,0						
	Menot yhteensä	-1,8	-0,7	-0,7	0,0		-0,7	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-0,7		0,0			
	Toimintakate	-0,8	-0,7	-0,7	0,0		-0,7	
102 Kaupunginvaltuusto, kaupunginkanslian käytet.	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-2,0	-2,3	-2,2	0,1		-2,2	0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-2,3		0,1			
	Toimintakate	-2,0	-2,3	-2,2	0,1		-2,2	0,0
103 Tarkastuslautakunta ja -virasto	Tulot yhteensä		0,0	0,0	0,0		0,0	
	Menot yhteensä	-2,0	-2,1	-2,0	0,1		-2,0	0,1
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-2,1		0,1			
	Toimintakate	-2,0	-2,1	-1,9	0,1		-2,0	0,1
104 Kaupunginhallitus	Tulot yhteensä	0,1	0,0	0,0	-0,0		0,0	
	Menot yhteensä	-13,2	-12,1	-11,8	0,3	-10,0	-15,1	3,3
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-22,1		10,3			
	Toimintakate	-13,1	-12,1	-11,8	0,3	-10,0	-15,1	3,3
110 Kaupunginkanslia	Tulot yhteensä	22,7	27,5	20,5	-7,0		21,8	-1,4
	Menot yhteensä	-127,6	-205,5	-196,5	9,0	-1,6	-200,0	3,5
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-207,1		10,6			
	Toimintakate	-104,9	-178,0	-176,0	2,0	-1,6	-178,1	2,1
11001 Kaupunginkanslia	Tulot yhteensä	1,8	1,3	1,4	0,2		1,6	-0,2
	Menot yhteensä	-56,7	-62,7	-59,9	2,8	-0,7	-61,0	1,1
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-63,4		3,5			
	Toimintakate	-55,0	-61,4	-58,4	3,0	-0,7	-59,4	1,0
11002 Keskitetty tietotekniikka	Tulot yhteensä	4,5	2,8	1,7	-1,0		1,4	0,3
	Menot yhteensä	-23,3	-23,6	-24,5	-0,9	-0,9	-22,5	-2,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-24,5					
	Toimintakate	-18,7	-20,8	-22,7	-1,9	-0,9	-21,0	-1,7
11003 ICT-palvelukeskus	Tulot yhteensä	6,4	12,5	7,8	-4,7		7,8	-0,0
	Menot yhteensä	-6,4	-11,7	-5,8	5,9		-6,2	0,4
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-11,7		5,9			
	Toimintakate		0,8	2,0	1,2		1,6	0,4
11004 Työllisyyspolitiikka	Tulot yhteensä	10,0	11,0	9,5	-1,5		11,0	-1,5
	Menot yhteensä	-31,0	-33,6	-30,3	3,3		-33,5	3,2
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-33,6		3,3			
	Toimintakate	-21,0	-22,6	-20,8	1,8		-22,5	1,7
11005 Eläkkeet	Tulot yhteensä	0,0						
	Menot yhteensä	-7,2	-14,7	-11,3	3,3		-12,0	0,7
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-14,7		3,3			
	Toimintakate	-7,2	-14,7	-11,3	3,3		-12,0	0,7

1 milj.		Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
Tulosyksikkö								
11006 Työsuhdematkalippu	Tulot yhteensä	0,0		0,0	0,0			0,0
	Menot yhteensä	-3,0	-2,8	-2,9	-0,1		-3,0	0,1
	TA+ylitysoik./TA+yli/Enn		-2,8		-0,1			
	Toimintakate	-2,9	-2,8	-2,9	-0,1		-3,0	0,1
11007 Työmarkkinatuen kuntaosuus	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä		-56,4	-61,8	-5,4		-61,8	
	TA+ylitysoik./TA+yli/Enn		-56,4		-5,4			
	Toimintakate		-56,4	-61,8	-5,4		-61,8	
114 Keskitetysti maksettavat menot	Tulot yhteensä	0,3						
	Menot yhteensä	0,6	-15,8	23,6	39,4		17,7	5,9
	TA+ylitysoik./TA+yli/Enn		-15,8		39,4			
	Toimintakate	0,8	-15,8	23,6	39,4		17,7	5,9
127 Kunnallisverotus, kanslian käytett.	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-17,0	-18,4	-16,8	1,7		-16,8	
	TA+ylitysoik./TA+yli/Enn		-18,4		1,7			
	Toimintakate	-17,0	-18,4	-16,8	1,7		-16,8	
135 HSY-kuntayhtymän maksuosuudet kansli	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-2,0	-2,1	-2,1			-2,1	
	TA+ylitysoik./TA+yli/Enn		-2,1					
	Toimintakate	-2,0	-2,1	-2,1			-2,1	
139 Muu yleishallinto	Tulot yhteensä	3,7	1,4	2,6	1,2		2,6	0,0
	Menot yhteensä	-16,0	-16,8	-16,8	-0,0	-1,0	-16,9	0,1
	TA+ylitysoik./TA+yli/Enn		-17,8		1,0			
	Toimintakate	-12,3	-15,4	-14,2	1,2	-1,0	-14,3	0,1

Toimialan menojen ennakoidaan alittavan käytettävissä olevat määrärahat 63,2 milj. eurolla kun huomioidaan edelliseltä vuodelta säästyneiden hankerahojen pohjalta kuluvalle vuodelle myönnettyt ylitysoikeudet.

Toimialan toiminnoista ennakoidaan toteutuvan talousarvion määrärahoja alhaisemmalla tasolla keskitetysti maksettavat jaksotetut henkilöstömenot (31,9 milj. euroa) sekä verohallinnolle maksetut verotuksen toteuttamiseen liittyvät kaupungin maksuosuuden (1,7 milj. euroa). Jaksotettujen henkilöstömenoennusteen muutos on seurausta siitä, että kilpailukykysojimuksessa sovittiin lomarahojen vähentämisestä 30 %:lla nykyisestä tasosta ajanjaksolla 1.2.2017–30.9.2019. Valtakunnallisen ohjeistuksen mukaan tilinpäätökseen kuluksi ja siirtovelaksi kirjataan se määrä, joka kunnalle aiheutuisi menona, mikäli lomapalkkavelka tulisi kerralla tilinpäätöspäivänä maksettavaksi. Koska vuonna 2016 kertyneet lomarahat maksetaan pääsääntöisesti vuoden 2017 kesällä 30 %:lla vähennettynä, lomarahojen jaksotuksessa on perusteltua ottaa huomioon kilpailukykysojimuksen aiheuttama lomarahan leikkaus jo vuoden 2016 tilinpäätöksessä.

Lisäksi mm. kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimintaan sekä vieraanvaraisuuteen varatuissa määrärahoissa toteutunee talousarviossa arvioitua matalampi menotaso.

Keskitettyihin kaupunginhallituksen käyttävissä oleviin määrärahoihin sisältyy vuodelta 2014 siirtyneitä hankkeita, mm. osuus Helsingin 200 v. juhlapäätöksen nuorten syrjäytymisen erillismäärärahasta. Tämä huomioiden kaupunginhallituksen käyttöön varattujen määrärahojen ennakoidaan alittavan käytettävissä olevat määrärahat 10,15 milj. eurolla.

Keskitetyn menovarauksen määrärahoilla kaupunginjohtajan toimialalta rahoitetussa ja opetusviraston hallinnoimassa osaamiskeskuksessa Helsingin kaupunki on pilotoinut omalla erillisrahoituksella uudenlais-ta kotoutumiskoulutukseen rinnastettavaa koulutusta. Osaamiskeskus-pilotin käynnistämiseen myönnettiin vuodelle 2016 yhteensä 10 milj. euroa. Vuonna 2016 arvioidaan käytettävän 2,5 milj. euroa. Loppu toiminnan järjestämiseen varatusta määrärahasta on tarkoitus siirtää vuodelle 2017.

Kaupunginkanslian oman toiminnan ennakoidaan alittavan käytettävissä olevat määrärahat 3,6 milj. eu-rolle. ICT-palvelukeskuksen menot alittuvat myös, koska toiminta ei ole toteutunut suunnitellusti.

Muissa yleishallinnon menoissa määrärahoihin sisältyy vuodelta 2015 siirtyneitä hankkeita, mm. Pisara-radon suunnitteluhanke. Tämä huomioiden muun yleishallinnon määrärahojen ennakoidaan alittavan käytettävissä olevat määrärahat 1,0 milj. eurolla.

Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen talousarvio-kohta ylittyy arviolta 5,4 milj. eurolla ja kuntaosuus tulee olemaan vuonna 2016 arviolta 61,8 milj. euroa. Työmarkkinatuen kustannukset Helsingille olivat yhteensä 56 milj. vuonna 2015.

Taloushallintopalvelut-liikelaitos

Talpan vuoden 2016 kolmannen talousarvion toteutumisennusteen mukaan liikelaitoksen ku-luvan vuoden tuloksen ennustetaan toteutuvan + 60 000 euronä. Suoritemäärien ennustetaan toteutuvan talousarviota suurempina, joten tulos nousee positiiviseksi

Investointeihin on varattu 1 030 000 euroa, josta ennustetaan toteutuvan 200 000 euroa. Talousarviossa Talpan investointeihin sisällytettiin 700 000 euroa Hijat 2.0 hankintaa varten, mikä ei etene Talpan hankkeena.

Taloushallintopalvelun tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Tuloslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	26 645	27 200	27 961	761	27 290	671
Liiketoiminnan muut tuotot	51	60	60		60	
Varsinaiset kulut	-26 204	-26 974	-27 689	-715	-27 029	-660
Poistot	-119	-230	-215	15	-215	
Liikelyijäämä/alijäämä	372	56	116	60	106	10
Korvaus peruspääomalle	-56	-56	-56		-56	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	316		60	60	50	10

Rahoituslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikeliijäämä (-alijäämä)	372	56	116	60	106	-10
Poistot ja arvonalentumiset	-119	-230	-215	15	-215	
Rahoitustuotot ja -kulut	-56	-56	-56		-56	
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	435	230	275	45	265	-10
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-358	-1 030	-200	830	-200	
"Rahoitusosuudet investointimenoihin"						
"Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot"						
Investoinnin rahavirta	-358	-1 030	-200	830	-200	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	77	-800	75	875	65	-10
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-656					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-656					
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-579	-800	75	875	65	-10

Rakennus- ja ympäristötoimi

Rakennus- ja ympäristötoimen tulo- ja menoennuste

1 milj. Tulosyksikkö		Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
2 Rakennus- ja ympäristötoimi	Tulot yhteensä	317,8	314,2	316,7	2,5		314,3	2,4
	Menot yhteensä	-409,6	-607,5	-602,3	5,2		-607,0	4,8
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-607,5		5,2			
	Toimintakate	-91,9	-293,3	-285,6	7,7		-292,8	7,2
205 Helsingin kaupungin tukkutori	Tulot yhteensä	6,4	6,2	6,5	0,3		6,2	0,3
	Menot yhteensä	-6,8	-9,2	-8,7	0,5		-13,4	4,7
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-9,2		0,5			
	Toimintakate	-0,3	-3,0	-2,2	0,8		-7,2	5,0
208 Hankintakeskus .	Tulot yhteensä	16,2	15,6	15,7	0,1		15,6	0,1
	Menot yhteensä	-16,0	-15,7	-15,6	0,0		-15,7	0,0
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-15,7		0,0			
	Toimintakate	0,3	-0,1	0,1	0,2		-0,1	0,2
209 Yleisten töiden lautakunta ja rakenn	Tulot yhteensä	71,2	74,0	70,7	-3,4		69,6	1,1
	Menot yhteensä	-123,9	-127,7	-124,8	2,9		-124,9	0,1
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-127,7		2,9			
	Toimintakate	-52,7	-53,6	-54,2	-0,5		-55,3	1,2
210 Rakentamispalvelu (Stara)	Tulot yhteensä	207,0	203,4	208,0	4,6		207,8	0,2
	Menot yhteensä	-198,2	-194,5	-199,1	-4,6		-198,8	-0,2
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-194,5		-4,6			
	Toimintakate	8,9	8,9	8,9	0,0		8,9	-0,0
235 Pelastustoimi	Tulot yhteensä	14,9	13,9	14,6	0,7		13,9	0,7
	Menot yhteensä	-51,5	-52,4	-52,1	0,2		-52,4	0,2
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-52,4		0,2			
	Toimintakate	-36,6	-38,5	-37,5	0,9		-38,5	0,9
237 Ympäristötoimi	Tulot yhteensä	1,9	1,2	1,2	0,0		1,3	-0,0
	Menot yhteensä	-13,3	-12,6	-12,6	0,0		-12,6	0,0
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-12,6		0,0			
	Toimintakate	-11,4	-11,4	-11,4	0,0		-11,3	-0,0
242 HSL-kuntayhtymän maksuosuudet Kansli	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä		-195,5	-189,2	6,3		-189,2	
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-195,5		6,3			
	Toimintakate		-195,5	-189,2	6,3		-189,2	

Tukkutori

Tukkutorin ennusteen mukaan toimintakate toteutuu jonkin verran talousarviota parempana. Tulot ylittävät budjettitavoitteen runsaalla 300 000 eurolla. Palkkamenot ovat budjetin mukaiset. Sisäiset vuokrat alittuvat merkittävästi budjetoidusta. Vuokraneuvottelut saatiin päätökseen vasta loppusyksyllä.

Vuokraustilanne on hyvä. Sitovana tavoitteena oleva vuokrausaste saavutetaan.

Asiakastyytyväisyys mitattiin syyskuussa ja sen tulos on tavoitteen mukainen 3,5, asteikolla 1-5.

Hankintakeskus

Toimintakate pysyy talousarvion puitteissa. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitelmien mukaisesti. Hankintakeskuksessa alkoi huhtikuussa 2016 vuoden kestävä linjasaneerausremontti. Remontti tuo haasteita toimintaympäristöön ja työskentelyratkaisut on pyritty järjestämään joustavasti

Rakennusvirasto

Rakennusvirastoon sisältyy omina talousarviokohtinaan katu- ja viheralueiden ylläpito ja nettobudjetoitu HKR-Rakennuttaja. Rakennusviraston kokonaistulojen ennuste on 3,4 milj. euroa talousarviota pienempi. Kokonaismenojen ennuste alittaa talousarvion 2,9 milj. eurolla. Toimintakatteen on siten ennustettu olevan 0,5 milj. euroa talousarviota heikompi. Poistojen ennustetaan alittavan talousarvion 0,3 milj. euroa.

Katu- ja viheralueiden ylläpidon tuloennuste on 1,4 milj. euroa talousarviota pienempi. Tulot ovat ennustettua pienemmät, koska kokonaisvastuuhoitoalueen laajentumisesta saadut tulot ovat odotettua pienemmät. Menot alittavat talousarvion 0,6 milj. eurolla.

HKR-Rakennuttajan talousarvion sitovana toimintatavoitteena on, että menot ovat korkeintaan tulojen suuruiset eli tulojen ja menojen erotuksena syntyvä toimintakate on nolla. HKR-Rakennuttajan tuloennuste on 2,0 milj. euroa talousarviota pienempi. Tulojen suuruuteen vaikuttaa rakennuttamistoimeksiantojen väheneminen. Menojen ennustetaan olevan 2,3 milj. euroa talousarviota pienemmät palkkakustannuksissa ja palveluiden ostoissa saatujen säästöjen vuoksi. Sitovan toimintakatteen ennustetaan olevan 0,3 milj. euroa talousarviota parempi.

Kaikkien viraston sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan.

Investointihankkeisiin liittyvät valitukset hidastavat hankkeiden käynnistymistä. Katu- ja puisto-osaston henkilöstöresurssien suuntaamiseen on jatkossa kiinnitettävä huomiota, jotta ylläpito- ja investointipalveluiden hankinnat voidaan toteuttaa suunnitellusti. HKR-Rakennuttajan tila-hankkeiden määrä on vähentynyt.

Stara

Talousarvion mukaiset tulot ennustetaan ylitettävän 4,6 milj. eurolla.

Menoja arvioidaan kertyvän 4,6 milj. euroa talousarviota enemmän. Talousarvion tulojen ja menojen erotuksena syntyvä sitova toimintakate ennustetaan saavutettavan.

Liikevaihdon ennustetaan olevan 0,94 milj. euroa eli 0,5 % edellisvuotta suurempi. Toimintakatteessa pysymisen edellyttää kustannussäästöjä, jotka kohdistuvat en-

nen kaikkea aliurakoitsijoilta ostettaviin tuotannollisiin palveluihin. Poistojen arvioidaan pysyvän edellisvuosien tasolla.

Viraston kaikkien sitovien tavoitteiden ennakoidaan toteutuvan.

Pelastuslaitos

Pelastuslaitoksen toimintakatteen arvioidaan olevan noin 950.000 euroa budjetoitua parempi ja toimintakulujen alittuvan noin 210.000 eurolla.

Sitovista toiminnallisista tavoitteista I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3 vahvuisella yksiköllä on enintään 6 minuuttia 60 % tehtävistä ei toteudu. Lähtö- ja ajoaika oli tammi-lokakuussa 54 %. Viivettä ovat aiheuttaneet pitkät ajomatkat pelastusasemilta hälytyskohteeseen sekä mm. Haagan pelastusaseman peruskorjauksen johdosta pidentyneet lähtöajat. Myöskään ensihoidon tavoittamisviive on 70 % tavoite ei toteudu. Viive oli tammi-lokakuussa 67 %. Tehtävämäärät ovat jatkuvassa kasvussa. Tämän lisäksi asiakkaiden

tavoittamisaikaa hidastavat jonoutuvat hälytystehtävät, jotka osoitetaan sairaalassa tai oman toiminta-alueen ulkopuolella oleville yksiköille. Muut sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuvat

Ympäristökeskus

Ympäristökeskuksen käyttötalous toteutuu talousarvion mukaisesti. Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnalliset tavoitteet näyttävät toteutuvan suunnitellusti.

Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymän maksusuudet

Talousarviossa 2016 Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) maksusuuksiin oli varattu 195,5 milj. euroa. Länsimetron käyttöönoton viivästyessä Helsingin maksusuudessa maksettavaksi arvioitu Länsimetron vuoden 2016 infrakustannus 6,3 milj. euroa ei toteudu. HSL hyvittää Helsingille infrakustannusta vastaavan summan siten, että Helsingin kaupungin vuoden 2016 HSL maksusuuden ennustetaan toteutuvan 189,2 milj. euron suuruisena.

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos

Liikennelaitoksella on sitovana tavoitteena, että talouden tulos on vähintään nolla. Tulosenuste on 2,7 milj. euroa, joten tavoite on toteutumassa. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 17,2 milj. euroa talousarviota pienempänä. Ennusteessa HSL:ltä laskutettavia liikennöinti-korvauksia on toteutumassa talousarviota vähemmän ja HSL:n infrakorvauksia talousarviota vähemmän. Länsimetron käyttöönoton siirtyminen elokuusta 2016 vuodelle 2017 pienentää korvauksia.

Länsimetron käyttöönoton viivästyminen pienentää myös menoja sillä esimerkiksi korkomenot, poistot ja Länsimetro Oy:n vastikelaskutus toteutuvat talousarviota pienempinä. HSL korvaa HKL:lle ne kustannukset, jotka johtuvat länsimetroon valmistautumisesta ja jotka toteutuvat metron käyttöönoton viivästyemisestä huolimatta elokuusta 2016 alkaen (mm. kuljettajien palkkakustannukset).

Investointien toteutumisennuste on 182,6 milj. euroa, kun talousarviossa investointeihin on varattu 209,9 milj. euroa. Talousarviossa suunnitelluista investoinneista uudet metrovaunut ovat toteutumassa 8,6 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa oli budjetoitu. Myös Myllypuron metroaseman peruskorjaukseen, sähköbusien latausjärjestelmän ja Keski-Pasilan kehittäminen investoinnit ovat toteutumassa arvioitua pienempinä vuoden 2016 aikana.

Tilikauden suurimmat investoinnit ovat uudet metrovaunut 81,4 milj. euroa, uudet raitiovaunut 35,6 milj. euroa ja Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjaus 7,6 milj. euroa.

HKL on nostanut uutta lainaa 60,0 milj. euroa (TA: 221,5 milj. euroa). HKL:n todellinen lainamääratarve on hieman vajaa 200,0 milj. euroa vuonna 2016, mutta osa vuoden 2016 investointihankinnoista rahoitetaan kaupungin sisäiseltä rahatililtä, ja varsinainen lainannosto siirtyy siten vuodelle 2017.

Liikennelaitoksella on kuusi sitovaa toiminnallista tavoitetta, joista neljän ennakoidaan toteutuvan. Taloudellinen tulos sekä metro- ja raitioliikenteen asiakastyty-

väisyyden ennakoidaan toteutuvan vähintään tavoitteen mukaisesti. Myös metroasemien ja raitiovaunupysäkkien siis-teydelle asetetun tavoitteen ennakoidaan toteutuvan.

Metro- ja raitioliikenteen luotettavuustavoitteet eivät ole toteutumassa. Metroliikenteen luotetta-vuustavoite on 99,96 % ja toteumaennuste on 99,84 %. Raitioliikenteessä tavoite on 99,87 % ja toteumaennuste 99,84 %. Metroliikenteessä heinäkuussa yöaikaan tapahtunut metro-onnettomuus vaikutti seuraavan päivän matkustajaliikenteen luotettavuuteen siten, että koko vuoden luotettavuustavoitetta ei saavuteta. Raitioliikenteessä luotettavuus on heikentynyt syksyn aikana henkilöstöpulan vuoksi.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt vuoden 2016 aikana Kruunusillat ja Raide-Jokeri-hankkeiden toteuttamisesta. Hankkeilla on merkittävä vaikutus HKL:n toimintaan tulevina vuosina.

Merkittävimmät riskit liittyvät isojen investointien etenemiseen ja niiden aikataulujen ja niihin liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamiseen.

Länsimetron matkustajaliikenteen aloitukselle ei ole varmaa aikataulua, joten riskinä on toteutumassa liikennesuorituksen kasvusta syntyvän tuottavuuden paraneamisen siirtyminen myöhemmäksi. Metroliikenteen siirtymisen tiheään vuoroväliin on toteutunut Helsingissä.

Siemensin ja HKL:n välisten automaattimetrosopimusten purkaminen saattaa aiheuttaa korvausvaatimuksia pitkän oikeuskäsittelyn osapuolille.

HKL:n tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Tuloslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Tuki infrainvestointien pääomakuluihin	11 998	16 780	14 270	-2 510	14 151	119
Muut myyntitulot	141 715	162 790	149 164	149 164	147 759	1 405
Liikevaihto	153 713	179 345	163 435	146 655	161 911	1 524
Valmistus omaan käyttöön	5 221	5 991	5 075	-916	5 065	10
Liiketoiminnan muut tuotot	15 851	15 993	15 288	-705	15 981	-693
Varsinaiset kulut	-110 392	-131 918	-120 024	11 894	-121 150	1 126
Poistot	-38 680	-41 184	-41 030	154	-40 203	-827
Liikelyijäämä/alijäämä	25 940	28 452	23 076	-5 376	21 886	1 190
Rahoitustuotot	31		26	26	26	
Korkokulut kaupungin lainasta	-75	-107	-32	75	-35	3
Muut korkomenot	-4 127	-19 797	-3 188	16 609	-2 750	-438
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-8 442		-8 442	
Muut rahoitusmenot	-10 971		-11 447	-11 447	-11 447	-0
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	2 356	106	-7	-113	-762	755
Poistoeron muutos	2 226	3 087	2 571	-516	2 604	-33
Varausten muutos	-2 116	-3 192		3 192		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 466	1	2 564	2 563	1 842	722

Rahoituslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyijäämä (-alijäämä)	25 940	28 452	23 076	-5 376	21 886	-1 190
Poistot ja arvonalentumiset	-38 680	-41 184	-41 030	154	-40 203	827
Rahoitustuotot ja -kulut	-23 584	-28 346	-23 084	5 262	-22 649	435
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-390		-380	-380	-361	18
Toiminnan rahavirta	41 426	41 290	41 402	112	39 802	-1 600
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-103 929	-209 928		209 928	-180 388	-180 388
"Rahoitusosuudet investointimenoihin"						
"Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot"	41		-380	-380	-361	18
Investoinnin rahavirta	-103 888	-209 928	-380	209 548	-180 749	-180 370
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-62 462	-168 638	41 023	209 661	-140 947	-181 970
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset	-5 920	206 884	48 004	-158 880	48 004	
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-8 506	-38 126	92 932	131 058	92 932	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-14 426	168 758	140 936	-27 822	140 936	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-76 888	120	-602	-722	-11	-591

Helsingin kaupungin Palvelukeskus -liikelaitos

Tämän hetkisen arvion perusteella talousarvion liikevaihtotavoite 93,495 milj. euroa tullaan ylittämään ollen 95,173 milj. euroa. Tämän hetkisen arvion perusteella talousarvion mukaisen tilikauden ylijäämän 0,750 milj. euroa tullaan ylittämään ollen 5,523 milj. euroa.

alkaen. Organisaatiouudistuksella palvelukeskus valmistautuu valtuuston 8.10.2014 tekemän päätöksen mukaisesti palvelukeskuksen nyt tuottamien palvelujen kilpailutusten laajentamiseen ja koko maata koskeviin sote-muutoksiin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutetaan. Palvelukeskuksessa toteutettiin organisaatiouudistus 1.3.2016

Palvelukeskuksen tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Tuloslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	94 455	93 495	95 173	1 678	94 977	196
Liiketoiminnan muut tuotot	781	520	865	345	865	
Varsinaiset kulut	-89 989	-92 535	-89 876	2 659	-89 875	-0
Poistot	-574	-650	-560	90	-560	
Liikelyijäämä/alijäämä	4 673	830	5 603	4 773	5 407	196
Korvaus peruspääomalle	-80	-80	-80		-80	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 593	750	5 523	4 773	5 327	196

Rahoituslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyijäämä (-alijäämä)	4 673	830	5 603	4 773	5 407	-196
Poistot ja arvonalentumiset	-574	-650	-560	90	-560	
Rahoitustuotot ja -kulut	-80	-80	-80		-80	
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	5 168	1 400	6 083	4 683	5 887	-196
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-596	-1 000	-500	500	-700	-200
"Rahoitusosuudet investointimenoihin"						
"Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot"						
Investoinnin rahavirta	-596	-1 000	-500	500	-700	-200
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	4 572	400	5 583	5 183	5 187	-396
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	792		-400	-400	-400	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	792		-400	-400	-400	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	5 364	400	5 183	4 783	4 787	-396

Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi

Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimen tulo- ja menoennuste

1 milj. Tulosyksikkö		Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
3 Sosiaali-, Terveys- ja Varhaiskasvatus	Tulot yhteensä	318,8	322,1	332,0	9,9		329,2	2,7
	Menot yhteensä	-2 647,4	-2 570,4	-2 585,6	-15,2		-2 581,6	-4,0
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-2 570,4		-15,2			
	Toimintakate	-2 328,6	-2 248,3	-2 253,6	-5,3		-2 252,4	-1,3
310 Sosiaali- ja terveysvirasto	Tulot yhteensä	278,1	283,1	290,4	7,3		288,0	2,4
	Menot yhteensä	-2 268,2	-2 185,4	-2 197,0	-11,6		-2 194,6	-2,3
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-2 185,4		-11,6			
	Toimintakate	-1 990,1	-1 902,3	-1 906,6	-4,3		-1 906,6	0,1
31001 Sosiaali- ja terveyspalvelut	Tulot yhteensä	187,0	183,3	197,1	13,8		195,2	1,9
	Menot yhteensä	-1 464,9	-1 474,8	-1 483,9	-9,1		-1 485,0	1,1
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-1 474,8		-9,1			
	Toimintakate	-1 277,9	-1 291,5	-1 286,8	4,7		-1 289,8	3,0
31004 Toimeentulotuki	Tulot yhteensä	91,0	93,9	92,7	-1,2		92,2	0,5
	Menot yhteensä	-177,7	-176,9	-177,0	-0,1		-177,1	0,1
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-176,9		-0,1			
	Toimintakate	-86,7	-83,0	-84,3	-1,3		-84,9	0,6
31005 Työllisyyden hoitaminen	Tulot yhteensä	0,1	0,2	0,1	-0,1		0,1	
	Menot yhteensä	-61,5	-6,0	-5,9	0,2		-5,4	-0,5
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-6,0		0,2			
	Toimintakate	-61,4	-5,8	-5,8	0,0		-5,3	-0,5
31006 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoit	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-564,1	-519,7	-528,9	-9,2		-526,0	-2,9
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-519,7		-9,2			
	Toimintakate	-564,1	-519,7	-528,9	-9,2		-526,0	-2,9
31007 Apotti	Tulot yhteensä		5,7	0,5	-5,2		0,5	-0,0
	Menot yhteensä		-8,0	-1,3	6,7		-1,2	-0,1
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-8,0		6,7			
	Toimintakate		-2,3	-0,8	1,5		-0,7	-0,1
320 Varhaiskasvatus- virasto	Tulot yhteensä	40,7	38,9	41,6	2,6		41,2	0,3
	Menot yhteensä	-379,2	-385,0	-388,7	-3,6		-387,0	-1,7
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-385,0		-3,6			
	Toimintakate	-338,4	-346,1	-347,1	-1,0		-345,8	-1,3

Sosiaali- ja terveysvirasto

Sosiaali- ja terveysvirastossa on viisi talousarviokohtaa, sosiaali- ja terveyspalvelut, toimeentulotuki, työllisyyden hoitaminen, HUS kuntayhtymä ja asiakas- ja potilas-tietojärjestelmäpalveluhanke – Apotti.

Sosiaali- ja terveysviraston talousarviomenojen ennustetaan ylittävän yhteensä 11,6 milj. euroa, josta Husin osuus 9,2 milj. euroa ja toimeentulotuen osuus 0,1 milj. euroa. Sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarviokohdan ennustetaan ylittävän budjetoidun 9,1 milj. euroa. Apot-

tin arvioidaan alittavan budjetin 6,7 milj. eurolla. Tulojen ennustetaan kokonaisuutena ylittävän budjetoidun 7,3 milj. eurolla.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelujen arvioidaan ylittävän määrärahasa noin 9,1 milj. eurolla. Ylitys selittyy kokonaisuudessaan vastaanottokeskusten ja Toivolankodien perheryhmäkodin kustannuksista aiheutuvalle ylitykselle. Muilta osin sosiaali- ja terveyspalvelut – menokohta toteutuu budjetin mukaisena.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen budjetin arvioidaan alittuvan 1,7 milj. eurolla ilman vastaanottokeskuksia ja Toivolankodien perheryhmäkotiä. Vammaistyössä budjetti toteutuu suunnitellusti. Lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveyspalveluissa, lastensuojelussa ja nuorten palveluissa ja aikuissosiaalityössä menojen arvioidaan toteutuvan budjetoitua pienempinä.

Terveys- ja päihdepalvelut arvioi budjetin ylittävän 0,2 milj. eurolla. Terveysasemat ja sisätautien poliklinikka ylittää 0,7 milj. euroa, mikä kokonaisuudessaan selittää terveysasemien kiireettömän hoidon saatavuuden parantamisen nopeuttamiseen kesäkuussa 2016 kohdennettu 1 milj. e lisämääräraha. Tällä määrärahalta on palkattu lääkäreitä ja hoitajia. Päivystys ylittää lievästi (0,25 milj. e), suun terveydenhuolto toteutuu budjetin mukaisesti ja psykiatria- ja päihdepalvelut alittaa budjettinsa 0,9 milj. eurolla

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut arvioi budjetin ylittävän 5,7 milj. eurolla. Ylityksestä osan selittää kesäkuussa 2016 kohdennettu 1,0 milj. euron määräraha kotihoidon vahvistamiseen ja 2,3 milj. euron määräraha aiemman ylitysennusteen kattamiseen. Ylitysennusteesta lopun 2,4 milj. euron osalta on ryhdytty osaston sisäisiin toimenpiteisiin, joita ovat muun muassa sijaiten ja vuokratyövoiman sekä ostopalvelujen käytön vähentäminen.

Talous- ja tukipalvelujen osalta alitusta arvioidaan syn-

tyvän 7,5 milj. euroa. Alituksesta vuokratulujen osuus on 5,3 milj. euroa. Vuokrien alitukseen sisältyy tilakeskuksen tekemä 1,8 milj. euron vuokranalennus. Muilta osin alitusta syntyy tilahallintoon liittyvien palvelujen ostoissa sekä materiaalihankinnoissa.

Henkilöstö- ja kehittämispalvelut arvioi syntyvän pientä säästöä (0,1 milj. euroa).

Tietohallinto- ja viestintäpalvelujen osalta on 0,4 milj. euron ylitysuhka, mikä johtuu keskitetyn atk-käyttötulouden kustannustason noususta ja tehtyjen investointien aiheuttamista lisäkuluista käyttökustannuksiin.

Vastaanottokeskusten toiminnan laajentamisesta ja Toivolankodien perheryhmäkodin käynnistämisestä aiheutuvat kustannukset eivät sisälly sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarvioraamiin, joten niitä varten on haettu erikseen teknisluonteinen ylitysoikeus. Valtio korvaa vastaanottokeskusten ja perheryhmäkodin kustannukset täysimääräisinä, joten ne eivät aiheuta lisäystä kaupungin nettomenoihin.

Talousarviokohdan tulojen arvioidaan ylittävän 13,8 milj. eurolla budjetoidun tason; ylitys johtuu pääosin vastaanottokeskuksista ja perheryhmäkodista.

Toimeentulotuki

Tammi-lokakuun toteuma verrattuna vuoden 2015 vastaavaan aikaan on pysynyt samana. Tänä vuonna ei tullut indeksikorotusta toimeentulotuen perusosaan. Perustoimeentulotuen maksatuksen siirtymäaika Kelaan on 31.3.2017 asti.

Työllisyyden hoitaminen

Työllisyyden hoidon talousarviokohdalla syntyy lievä (0,15 milj. e) budjettialitus. Työmarkkinatuen kuntaosuus on poistunut sosiaali- ja terveystalouden talousarviosta, ja jäljellä on ainoastaan viraston oma tukityöllistäminen.

HUS-kuntayhtymä

Ennusteessa on sisällä ylijäämän palautus sekä vuosilta 2015 että 2016. Vuoden 2015 ylijäämä Helsingin osalta oli noin 21 miljoonaa euroa. HUS on pyrkinyt sopeuttamaan toimintaansa mm. erityyppisillä henkilöstökulujen sopeutuksilla, eräiden toimintojen kotiuttamisella, lää-

kekulujen sopeuttamisella sekä sairaansijojen vähentämisellä. Toimenpiteistä huolimatta talousarviokohdalla on runsaan 9 miljoonan euron ylityshäviö.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmä - Apotti

Apotti talousarviokohdan menojen huomattava alittuminen johtuu toisaalta siitä, että vuoden 2016 budjetti on tehty sellaisessa vaiheessa, jolloin ei ollut vielä tarkkaa selvyyttä hankkeen vuodelle 2016 kohdistuvista kustannuksista ja käynnistymisajasta ja toisaalta markkinaoikeuteen tehdyn valituksen aiheuttamasta hankkeen viivästyisestä noin 8 kuukaudella. Helsingin

kustannukset ovat 38 % Apotin kaikista niistä kustannuksista, joita ei aktivoida taseeseen. Kustannukset kasvavat siinä vaiheessa kun lainan kuoletus käynnistyy.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion määrälliset tavoitteet on asetettu keväällä 2015. Terveysneuvonnan käyntien osalta ennustetaan tilinpäätöksen tasoa ja muun asioinnin ennustetaan jäävän alle tavoitteen. Digitaalisten palvelujen kehittäminen (perheentuki, chat), vähentävät asiakkaiden muuta hoitoasiointia (puhelut, sähköinen yhteydenotto terveydenhoitajaan, kirje tarkastuksesta pois jääneille). Lisäksi kehitetään uusia palvelumuotoja, jolloin vastaanottokäynnit korvautuvat ryhmäkäynneillä (imetysohjausryhmät, raskausdiabetesryhmät, neuvola päiväkodissa, lastenneuvolan kuuden kuukauden ryhmä sekä moniammatillinen palvelutarpeen arviointi). Tällä toimin-

nalla voidaan suunnata tukea niille lapsille ja perheille, jotka ovat eniten tuen tarpeessa.

Lastensuojelussa painopiste siirtyy tavoitteiden mukaisesti laitoshoidosta perhehoitoon. Poliklinikkakäynnit ja päivystyksen käynnit ylittävät suunnitellun tason, kuten myös suun terveydenhuollon käynnit, joiden määrän arvioidaan toteutuvan saman suuruisena kuin vuonna 2015. Kotihoidon käynnit ylittävät aiempien vuosien tapaan talousarvion, ja palvelurakenteen muutoksen mukaisesti iäkkäiden pitkäaikaisen laitoshoidon määrä vähenee edellisvuodesta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kaikkien sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Varhaiskasvatusvirasto

Varhaiskasvatusviraston talousarviokohdan menojen loppusumma on vuoden 2016 neljännen virallisen ennusteen mukaan 388,7 milj. euroa ja tulojen 41,6 milj. euroa. Viraston ennustearvio on noussut 0,5 milj. euroa lautakunnan 8.11.2016 käsittelemästä ylitysoikeusesityksestä (3,1 milj. euroa). Menojen arvioidaan ylittävän talousarvion 3,6 milj. eurolla ja tulot ylittyvät 2,6 milj. eurolla talousarvion. Maksutulojen arvioidaan ylittävän lapsimäärän kasvusta johtuen ja 1.8.2016 voimaan tulevien asiakasmaksujen indeksitarkistuksien vuoksi. Ennusteessa arvioitu menoylitys talousarvioon 2016 verrattuna perustuu suoritteiden sijoittumiseen eri hoitomuotoihin ja varhaiskasvatuslaista aiheutuvaan lisääntyneeseen sijaistarpeeseen.

Menolajeittain tarkasteltuna suurimmat ylitykset talousarvioon verrattuna aiheutuvat palveluiden ostoista, joiden ennuste on noussut 0,4 milj. euroa edelliseen ennusteeseen nähden ja vuokratuista. Myös avustuksia koskeva ennuste on noussut edellisestä ennusteesta 0,1 milj. euroa, mutta alittaa talousarvion. Vuoden 2016 talousarvioon sisältyy tilakeskuksen kaupungin sisäisen vuokratason madaltaminen, joka varhaiskasvatusviraston osalta on 0,7 milj. euroa. Vuokrahyvitys kohdistuu viraston yhden viikon vuokriin.

1.8.2015 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain 5 a §:n mukaisesti päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea hoito- ja kasvatustehtävässä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia. Henkilöstön suhdeluvun määrittävä päivähoitoasetus on edelleen voimassa. Lapsiryhmien muodostamisen ohjetta on päivitetty vuoden 2015 keväällä. Tämä varhaiskasvatuslain muutos on vaikuttanut erityisesti Seuren eli työvoiman vuokrauspalvelujen käytön lisääntymiseen vuonna 2016 verrattuna vuoteen 2015. Toinen sijaistarpeen käyttöä varhaiskasvatusvirastossa lisäävä tekijä on vuoden 2016 aikana ollut vakinaisen henkilöstön eli pätevien lastentarhanopettajien rekrytointiongelmat. Sijaisten käyttö on kokonaisuudessaan kasvanut 2,3 milj. euroa, eli 10,1 % vuoteen 2015 verrattuna. Seuren käyttö on kasvanut 18,0% edellisvuoteen verrattuna.

Toiminnan tunnuslukuna käytetty hoitohenkilöstön ja lasten välinen suhdeluku on ollut alkuvuonna tammi-lokakuussa n. 1,1 prosenttiyksikköä matalampi kuin vastaavana aikana viime vuonna. Tunnusluvussa on kuitenkin tapahtunut parannusta koko syksyn ajan verrattuna alkuvuoteen 2016. Suhdeluku on ollut lokakuussa 2016 jo 1,2 prosenttiyksikköä suurempi verrattuna vastaavaan aikaan vuonna 2015

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatusviraston talousarvion 2016 kaikkien kolmen sitovan toiminnallisen ja kolmen muun toiminnallisen tavoitteen ennustetaan toteutuvan.

Omissa päiväkodeissa ennustetaan vuoden 2016 lopussa olevan 358 lasta enemmän kuin talousarviossa suunniteltiin. Yksityisen hoidon tuella olevien lasten määrä ylittää talousarvion 13 lapsella. Ostopalvelupäiväkodeissa ja maksusitoumuksilla ennustetaan olevan 90 lasta enemmän kuin talousarviossa. Perhepäivähoidossa ennustetaan olevan 20 lasta vähemmän kuin talousarviossa. Kotihoidontuella olevien lasten määrä alittaa talousarvion ja tulosbudjetin 150 lapsella. Alle kouluikäisiä kerholapsia arvioidaan olevan 200 lasta vähemmän talousarviosta.

Väestöennusteen mukaan alle kouluikäisten, 1-6 vuotiaiden, lasten määrän ennustetaan kasvavan 611 lapsella.

Sivistystoimi

Sivistystoimen tulo- ja menoennuste

1 milj. Tulosyksikkö		Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
4 Sivistystoimi	Tulot yhteensä	61,6	59,2	62,0	2,8		61,2	0,9
	Menot yhteensä	-921,2	-940,9	-948,0	-7,1		-949,4	1,5
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-940,9		-7,1			
	Toimintakate	-859,6	-881,7	-886,0	-4,2		-888,3	2,3
402 Opetusvirasto	Tulot yhteensä	28,7	26,9	26,7	-0,3		26,6	0,1
	Menot yhteensä	-666,0	-685,1	-688,6	-3,5		-690,8	2,2
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-685,1		-3,5			
	Toimintakate	-637,3	-658,2	-661,9	-3,7		-664,2	2,3
404 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-2,0	-1,4	-1,4			-1,4	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-1,4					
	Toimintakate	-2,0	-1,4	-1,4			-1,4	
411 Suomenkielinen työväenopisto	Tulot yhteensä	2,3	2,1	2,3	0,2		2,3	
	Menot yhteensä	-15,0	-15,1	-15,3	-0,2		-15,3	0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-15,1		-0,2			
	Toimintakate	-12,8	-12,9	-12,9	0,0		-12,9	0,0
412 Ruotsinkielinen työväenopisto	Tulot yhteensä	0,6	0,5	0,5	0,0		0,5	0,0
	Menot yhteensä	-3,1	-3,3	-3,3	0,0		-3,3	0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-3,3		0,0			
	Toimintakate	-2,5	-2,8	-2,7	0,0		-2,7	0,0
415 Kaupunginkirjasto	Tulot yhteensä	3,3	2,7	3,5	0,8		3,5	-0,0
	Menot yhteensä	-37,9	-36,9	-38,6	-1,7		-38,2	-0,4
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-36,9		-1,7			
	Toimintakate	-34,6	-34,2	-35,1	-0,9		-34,8	-0,4
416 Helsingin taidemuseo	Tulot yhteensä	0,4	0,7	1,4	0,7		0,9	0,4
	Menot yhteensä	-6,4	-6,9	-7,6	-0,7		-7,1	-0,4
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-6,9		-0,7			
	Toimintakate	-6,1	-6,2	-6,2	0,0		-6,2	0,0
417 Kulttuuritoimi	Tulot yhteensä	1,5	1,3	1,8	0,5		1,8	0,0
	Menot yhteensä	-44,6	-43,4	-44,0	-0,5		-44,0	-0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-43,4		-0,5			
	Toimintakate	-43,0	-42,2	-42,2	-0,0		-42,2	-0,0
418 Kaupunginmuseo	Tulot yhteensä	0,5	0,5	0,5	-0,0		0,4	0,0
	Menot yhteensä	-7,7	-8,5	-8,6	-0,1		-9,0	0,4
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-8,5		-0,1			
	Toimintakate	-7,2	-8,0	-8,2	-0,1		-8,6	0,4
419 Orkesteritoiminta	Tulot yhteensä	1,6	1,6	1,5	-0,2		1,5	-0,1
	Menot yhteensä	-12,7	-12,9	-13,0	-0,1		-12,6	-0,4
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-12,9		-0,1			
	Toimintakate	-11,1	-11,3	-11,5	-0,2		-11,0	-0,5
421 Korkeasaaren eläintarha	Tulot yhteensä	4,5	4,6	4,8	0,3		4,8	0,0
	Menot yhteensä	-8,0	-8,1	-8,4	-0,3		-8,1	-0,3
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-8,1		-0,3			
	Toimintakate	-3,6	-3,6	-3,6	-0,0		-3,3	-0,2
431 Nuorisotoimi	Tulot yhteensä	1,6	1,7	1,7	0,0		1,7	0,0
	Menot yhteensä	-30,2	-31,2	-31,3	-0,1		-31,3	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-31,2		-0,1			
	Toimintakate	-28,6	-29,5	-29,6	-0,1		-29,6	0,0

1 milj.		Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erutus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tulosyksikkö								
441 Liikuntatoimi	Tulot yhteensä	16,4	16,1	16,8	0,7		16,5	0,3
	Menot yhteensä	-80,2	-80,1	-80,3	-0,2		-80,5	0,2
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-80,1		-0,2			
	Toimintakate	-63,8	-64,1	-63,6	0,5		-64,1	0,5
455 Tietokeskus	Tulot yhteensä	0,3	0,6	0,7	0,1		0,6	0,1
	Menot yhteensä	-7,3	-7,9	-7,7	0,2		-7,8	0,1
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-7,9		0,2			
	Toimintakate	-7,0	-7,3	-7,0	0,3		-7,2	0,2

Opetusvirasto

Tuloja arvioidaan kertyvän noin 0,3 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Menoja ennakoidaan kertyvän kaikki opetusviraston kolme käyttötalouden talousarviokohtaa huomioiden noin 3,5 milj. euroa yli talousarvion.

Talousarviokohdassa Kaupungin tuottamat opetus- ja koulutuspalvelut talousarvio ylittyy ennusteen mukaan 1,5 milj. eurolla ja talousarviokohdassa Korvaukset ja avustukset 2,0 milj. eurolla. Talousarviokohdassa Työllisyyden hoitaminen talousarviokohta toteutuu ennusteen mukaan talousarvion mukaisena.

Talousarviokohdassa Kaupungin tuottamat palvelut ennakoitu ylitys selittyy pääosin kaupungin saamilla käyttötarkoituksidonnaisilla valtionavustuksilla sekä muulla ulkopuolisella rahoituksella, joita ei ole pystytty huomioimaan talousarviossa ja jotka näkyvät sekä tulot- että menoennusteissa.

Korvauksissa ja avustuksissa muiden tuottamiin palve-

luihin 2,0 milj. euron ennakoitu ylitys johtuu siitä, että opetusviraston määrärahoista maksettavien perusopetuksen kotikuntakorvausten perusosaa nostettiin vuodelle 2016 enemmän, kuin hintatason nousun verran. Talousarviota laadittaessa varauduttiin ainoastaan peruspalvelujen hintaindeksiennusteen mukaiseen nousuun. Korvaukset ylittävät talousarviovarauksen noin 3,8 miljoonalla eurolla, mutta ennusteen mukaan pääosa ylityksestä pystytään kattamaan muissa kotikuntakorvauksissa (lastensuojelulain perusteella muihin kuntiin sijoitetut lapset, muiden koulutuksen järjestäjien psykologi- ja kuraattoripalvelut, sairaalaopetuksen kotikuntakorvaukset) syntyvillä säästöillä.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennakoidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Valtionosuuteen oikeuttavia oppilaita ja opiskelijoita ennakoidaan olevan kaikkiaan runsaat 60 400 eli runsaat 400 oppilasta ja opiskelijaa vähemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Lapsia ruotsinkielisessä päivähoitossa noin 2 100 eli noin 100 vähemmän kuin talousarviossa.

Suomenkielinen työväenopisto

Suomenkielisen työväenopistojen käyttötalouden tulojen ja menojen ennustetaan ylittävän 195 000 euroa johtuen opetushallituksen myöntämästä ulkopuolisesta rahoituksesta opetussuunnitelmatyöhön ja opintoseteleiden myöntämiseen sekä erityishinnoiteltujen kurssien lisäyksen vuoksi. Sitova toiminnallinen tavoite ylittyy 2 200 opetustunnilla johtuen erityishinnoiteltujen kurssien ja maksupalvelukurssien määrän lisäyksestä.

Ruotsinkielinen työväenopisto

Ruotsinkielisen työväenopistojen käyttötalouden tulot ja menot toteutuvat talousarvion mukaisesti vuonna 2016 ja samoin myös sitova toiminnallinen tavoite saavutetaan.

Kaupunginkirjasto

Kaupungin kirjaston tulojen arvioidaan toteutuvan noin 0,8 milj. euroa talousarviota parempana johtuen ennakoitua suuremmasta ulkopuolisesta rahoituksesta. Kaupunginkirjaston menojen ennakoitaan ylittävän talousarvion 1,7 milj. eurolla johtuen ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavista hankkeista.

teismäärä (kirjastokäynnit ja verkkokäynnit). Aukiolo-tunteja ennustetaan kertyvän 107 000, kun talousarviossa tavoitteeksi oli asetettu 102 000 tuntia. Käyntien yhteismäärän sitovasta tavoitteesta jääddään 0,1 milj. käyntiä johtuen ennakoitua pienemmästä kirjastokäyntien määrästä.

Kaupunginkirjastolle on vahvistettu kaksi sitovaa toiminnallista tavoitetta, aukiolotunnit ja käyntien yh-

Taidemuseo

Taidemuseon valtuuston nähden sitovan toimintakatteiden arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti vuonna 2016. Sitova toiminnallinen tavoite - 145 000 kävijää - ylittyy 65 000 kävijällä ao. vuonna.

Kulttuurikeskus ja Savoy-yksikkö

Kulttuurikeskuksen käyttötalouden tulojen ja menojen arvioidaan ylittävän noin 0,3 milj. euroa johtuen ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavista hankkeista.

Kulttuurikeskukselle on vuodeksi 2016 vahvistettu kaksi sitovaa toiminnallista tavoitetta. Ne ovat taide- ja kulttuuriopetus erityisesti lapsille (12 000 h) sekä kulttuuri- ja taidetilaisuudet saleissa (1 200 tilaisuutta). Ennusteen mukaan molempien tavoitteiden arvioidaan ylittävän talousarvion vuonna 2016.

Nettobudjetoidun Savoy-yksikön toimintakatteeksi on vuoden 2016 talous-arviossa vahvistettu - 883 000 euroa, jonka ennustetaan toteutuvan suunnitellusti vuonna 2016. Savoy-yksikön sitova toiminnallinen tavoite - kulttuuri- ja tai-detilaisuudet Savoy-teatterissa ja Esplanadin lavalla ylitetään ao. vuonna.

Kaupunginmuseo

Kaupunginmuseon kaupunginvaltuuston nähden sitovan toimintakatteiden ennustetaan alittuvan 0,1 milj. euroa johtuen Turvalaakson muuton viivästymisestä, Aleksanterin toimipisteen muuttokustannuksista ja toimipisteen sadevesivahingon korjauskustannuksista. Sitova toiminnallinen tavoite ylittyy 653 000 kävijällä johtuen ennakoitua suuremmasta näyttely- että verkkokävijöiden määrästä vuonna 2016.

Kaupunginorkesteri

Kaupunginorkesterin tulotavoitteesta jäädään noin 270 000 euroa vuonna 2016 johtuen ennakoitua pienemmästä kausikorttimyynnistä ja kertalippumyynnistä. Käyttötalouden menot alittavat talousarvion 460 000 euroa. Säästöä syntyy erityisesti Musiikkitalon palveluyhtiöltä ostetuista palveluista ja vuokratilastuksissa.

Orkesterin nettobudjetoidun talousarviokohdan – Käyttövarat, Khn käytettäväksi – toimintakate ylittää talousarvion 125 000 vuonna 2016 johtuen ennakoitua

suuremmista kiertuetoiminnan tuloista.

Kaupunginorkesterin yksi sitova toiminnallinen tavoite – sinfoniakonserttien määrä (44 kpl) – saavutetaan vuonna 2016. Muiden toiminnallisten tavoitteiden ennusteessa ei ole ei ole olennaisia poikkeamia talousarvioon verrattuna eikä orkesterilla tiedossa talousarvion toteutumiseen vaikuttavia merkittäviä poikkeamia toimintaympäristössä ja riskeissä.

Korkeasaaren eläintarha

Kaupunginvaltuuston Korkeasaaren eläintarhalle nähdn asetetun sitovan tavoitteen – toimintakateen – ennakkoidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Korkeasaaren sitova toiminnallinen tavoite 2 793 aukiolotuntia ylittyy 18 tunnilla vuonna 2016 johtuen yleisötahtumien pidennetyistä aukioloajoista.

Nuorisosiainkeskus

Nuorisosiainkeskuksen käyttötalouden tulojen ennakoidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Menot ylittävät 90 000 eurolla johtuen ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavista hankkeista vuonna 2016.

Sitovia toiminnallisia tavoitteita nuorisosiainkeskuksella on kolme vuonna 2016. Kaksi sitovaa toiminnallista tavoitetta saavutetaan ao. vuonna. Käyntikertojen tavoitteesta jäädään 50 000 käyntikertaa johtuen siitä,

että nuorisosiainkeskuksen organisaatio uudistettiin vuoden 2016 alusta, mikä tuotti toimintojen tulosten kertymässä hitautta alkuvuodesta. Kesätoiminnassa näkyi sama vaikutus, kun nuorten palveluja tuotettiin ensimmäistä kertaa yhdessä järjestöjen kanssa. Lisäksi useita nuorisotiloja, muun muassa nuorisosiainkeskuksen suurin toimipiste nuorten toimintakeskus Happi, on ollut suljettuna sisäilmaongelmien vuoksi.

Liikuntatoimi

Kaupunginvaltuuston liikuntatoimelle asettama sitova tavoite – toimintakate – ylittää talousarvion 500 000 eurolla vuonna 2016. Tämä johtuu ennakoitua suuremmista liikuntalaitosten sisäänpääsymaksuista ja vuokratuotoista.

Talousarvion kaikki sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutetaan. Muissa toiminnallisissa tavoitteissa kävijämäärätavoitteet ovat tietyltä osin hyvin säästä riippuvaisia etenkin uimarantatoiminnan osalta.

Tietokeskus

Tietokeskuksen käyttötalouden tulot ylittävät talousarvion 0,1 milj. eurolla johtuen ennakoitua suuremmasta ulkopuolisesta rahoituksesta. Menot alittavat talousarvion noin 0,2 milj. euroa vuonna 2016. Sitovissa ja muissa toiminnallisissa tavoitteissa ei ole poikkeamia talousarvioon verrattuna.

Oiva Akatemia

Oiva Akatemia ennustaa, että liikevaihto tilikauden lopussa alittaa talousarvion olleen 3 800 000 euroa. Sitovat tavoitteet saavutetaan mutta toiminnallisissa tavoitteissa jäädään opintopäivien ja konsulttipäivien määrän tavoitteesta.. Kaupungissa tapahtuvat organisatoriset

ja toiminnalliset muutokset tuovat tarpeita johtamis- ja esimiestyön kehittämiseen ja työyhteisöjen muutostukeen. Muutostuen toimenpiteet käynnistyvät arvioitua hitaammalla aikataululla myöhemmin tänä vuonna

Oiva Akatemian tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Tuloslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	4.. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	4 742	4 000	3 996	-4	3 700	296
Liiketoiminnan muut tuotot	104	100	105	5	7	98
Varsinaiset kulut	-4 706	-4 021	-4 022	-1	-3 615	-407
Poistot	-27	-40	-40		-40	
Liikelyijäämä/alijäämä	114	39	39	0	51	-12
Korvaus peruspääomalle	-12	-12	-12	0	-24	12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	102	27	27	0	27	0

Rahoituslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	4.. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyijäämä (-alijäämä)	114	39	39	0	51	12
Poistot ja arvonalentumiset	-27	-40	-40		-40	
Rahoitustuotot ja -kulut	-12	-12	-12	0	-24	0
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	128	67	67	0	67	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-23	-50	-50		-50	
"Rahoitusosuudet investointimenoihin"						
"Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot"						
Investoinnin rahavirta	-23	-50	-50		-50	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	105	17	17	0	17	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset			-27	-27	-27	
Muut maksuvalmiuden muutokset	415		30	30	30	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	415		3	3	3	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	521	17	20	3	20	0

Työterveys Helsinki

Liikevoittotavoite ylittyy vuonna 2016. Toiminnallisen tavoitteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti ao. vuonna.

Työterveys Helsingin tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Tuloslaskelma 1 000 €	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	16 017	16 800	783	16 800	1
Liiketoiminnan muut tuotot	135	329	194	329	
Varsinaiset kulut	-16 042	-16 855	-813	-16 839	-16
Poistot	-70	-34	36	-50	16
Liikelyijäämä/alijäämä	40	240	200	240	0
Korvaus peruspääomalle	-40	-40		-40	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		200	200	200	0

Rahoituslaskelma 1 000 €	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyijäämä (-alijäämä)	40	240	200	240	-0
Poistot ja arvonalentumiset	-70	-34	36	-50	-16
Rahoitustuotot ja -kulut	-40	-40		-40	
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Toiminnan rahavirta	70	234	164	250	16
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-31	-16	15	-31	-15
"Rahoitusosuudet investointimenoihin"					
"Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot"					
Investoinnin rahavirta	-31	-16	15	-31	-15
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	39	218	179	219	1
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	39	218	179	219	1

Kaupunki- suunnittelu- ja kiinteistötoimi

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen tulo- ja menoennuste

1 milj. Tulosyksikkö		Tilinpäätös 2015	TA 2016	4. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
5 Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	Tulot yhteensä	743,7	764,5	779,0	14,5		772,8	6,1
	Menot yhteensä	-319,4	-335,5	-324,7	10,8	-0,4	-323,6	-1,1
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-335,9		11,2			
	Toimintakate	424,3	429,0	454,3	25,3	-0,4	449,2	5,1
511 Kaupunkisuun.toimi	Tulot yhteensä	0,9	0,5	0,5			0,5	
	Menot yhteensä	-25,9	-26,7	-26,3	0,4	-0,1	-26,8	0,5
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-26,8		0,5			
	Toimintakate	-25,0	-26,2	-25,8	0,4	-0,1	-26,3	0,5
521 Kiinteistötoimi	Tulot yhteensä	714,5	739,8	744,8	5,0		736,9	7,9
	Menot yhteensä	-273,0	-285,3	-276,7	8,6	-0,4	-274,8	-1,9
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-285,7		9,0			
	Toimintakate	441,4	454,5	468,1	13,7	-0,4	462,1	6,0
52101 Kiinteistövirasto	Tulot yhteensä	244,7	253,7	271,0	17,4		265,1	5,9
	Menot yhteensä	-21,7	-21,8	-22,0	-0,2		-22,2	0,1
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-21,8		-0,2			
	Toimintakate	223,0	231,9	249,0	17,1		243,0	6,0
52103 Tilakeskus	Tulot yhteensä	469,8	486,1	473,8	-12,3		471,8	2,0
	Menot yhteensä	-249,9	-261,9	-253,0	8,9		-251,0	-2,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-261,9		8,9			
	Toimintakate	219,9	224,2	220,7	-3,5		220,7	-0,0
52105 Avustukset asuintalojen hissien ra	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-1,4	-1,6	-1,6	0,0	-0,4	-1,6	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-2,0		0,4			
	Toimintakate	-1,4	-1,6	-1,6	0,0	-0,4	-1,6	
522 Asunto- tuotantotoimisto	Tulot yhteensä	15,0	15,4	22,4	7,0		22,4	-0,1
	Menot yhteensä	-11,5	-14,6	-12,1	2,5		-12,5	0,3
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-14,6		2,5			
	Toimintakate	3,5	0,7	10,2	9,5		10,0	0,2
531 Rakennus- valvontavirasto	Tulot yhteensä	13,3	8,9	11,3	2,5		13,0	-1,7
	Menot yhteensä	-9,0	-8,9	-9,6	-0,7		-9,6	-0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-8,9		-0,7			
	Toimintakate	4,3		1,7	1,7		3,4	-1,7

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Tulojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Käytettävissä olevat määrärahat ovat yhteensä 26,8 milj. euroa, josta vuodelta 2015 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetyn ylitysoikeuden osuus on noin 0,1 milj. euroa. Käytettävissä olevista määrärahoista ennustetaan käytettävän 26,3 milj. euroa. Määrärahaa jää käyttämättä lähiöprojektissa 0,1 milj. euroa, liikennevalojen tarveharkinnoista 0,1 milj. euroa ja asiantuntijapalveluiden ostoissa 0,3 milj. euroa.

Kaikkien sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennuste-

taan toteutuvan. Asuntorakentamisen mahdollistamista ja täydennysrakentamista koskevien sitovien toiminnallisten tavoitteiden en-nustetaan ylittyvän siten, että laadittavat asemakaavat mahdollistaisivat noin 8 000 asunnon rakentamisen (talousarvion 2016 tavoite 5 500 ja uuden AM-ohjelman mukainen tavoite 6 250 asuntoa), josta täydennysrakentamista olisi noin 2 600 asuntoa (talousarvion 2016 tavoite 1 650 ja uuden AM-ohjelman mukainen tavoite 1 900 asuntoa). Myös muiden toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Kiinteistövirasto

Kiinteistötoimeen sisältyvät omina talousarviokohtinaan kiinteistövirasto, nettobudjetoitu tilakeskus sekä avustukset asuintalojen hissien rakentamiseen. Kiinteistötoimen tuloennuste on 5,0 milj. euroa talousarviota suurempi. Menot alittavat talousarvion 8,6 milj. eurolla. Tulojen ja menojen erotuksena syntyvä toimintakate on ennusteen mukaan 13,7 milj. euroa talousarviota suurempi. Poistojen ennuste on talousarvion mukainen.

Kiinteistövirasto ilman tilakeskusta tulojen ennustetaan toteutuvan 17,4 milj. euroa talousarviota suurempana. Menojen ennustetaan ylittävän talousarvion 0,25 milj. euroa. Kiinteistölautakunta on esittänyt ylityksen kattamista irtaimen omaisuuden investointimäärärahojen säästöillä. Ulkoisen maanvuokrien osuus on 206 milj. euroa, maankäyttösopimuksiin perustuvia korvauksia arvellaan saatavan noin 23 milj. euroa ja muita tuloja 4,4 milj. euroa.

Tilakeskuksen tuloennuste on 12,3 milj. euroa talousarviota pienempi. Tuloja alentaa indeksi-korotuksen poisjääminen sekä valmistuvien investointihankkeiden valmistumisen viivästymisen aiheuttama vuokratulojen menetys. Tilakeskuksen tuloja alentaa myös päätetty 5 milj. euron tuottavuustavoite, joka on toteutettu alentamalla opetusvirastolta, varhaiskasvatusvirastolta sekä sosiaali- ja terveysvirastolta perittäviä sisäisiä tilavuokria. Menot ovat ennusteen mukaan 8,9 milj. euroa talousarviota pienemmät. Menoennusteeseen ovat vaikuttaneet arvioitua pienempi kasvu sekä ylläpito- että vuokra- ja vastikekuluissa. Ennusteen mukaan sitova toimintakatetavoite tullaan alittamaan 3,5 milj. eurolla. Poistojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Avustukset asuintalojen hissien rakentamiseen on käytettävissä 2,0 milj. euroa sisältäen käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetyn ylitysoikeuden. Määräraha ennustetaan käytettävän 1,6 milj. euroa. Hissiavustuksia myönnetään ennusteen mukaan 60 hissiprojektille.

Ennusteen mukaan viraston kaikkien sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan. Muista toiminnallisista tavoitteista ennustetaan jäävän toteutumatta ARA-vuokra-asunnon hakijat ilman asunnonvaihtajia ja välitettyjen vuokra-asuntojen määrät sekä uudisrakennusmittaukset.

Kiinteistövirasto on pyrkinyt pienentämään korjausvelkaan liittyviä riskejä muun muassa luopumalla kaupungin kannalta tarpeettomista kiinteistöistä. Rakennusten korjauksissa on turvallisuuden ja terveellisyyden kannalta välttämättömät kohteet asetettu etusijalle.

Asuntotuotantotoimisto

Tulojen ennustetaan toteutuvan 7,0 milj. euroa talousarviota suurempina. Tulot muodostuvat rakennuttajapalkkioista ja teknisen asiantuntijapalvelun palkkioista. Menojen ennustetaan jäävän 2,5 milj. euroa talousarviota pienemmiksi ennakoitua pienempien korkokulujen, hankkeiden rakennusaikatauluissa tapahtuneiden siirtymisien sekä talousarviota alhaisempien henki-löstkulujen vuoksi. Tulojen ja menojen erotuksena syntyvä sitova toimintakate ennustetaan olevan 9,5 milj. euroa talousarviota parempi.

Sitova tavoite, joka on 1 500 uudistuotannon asunnon käynnistämispäätöstä, ennustetaan toteutuvan. Käynnistyspäätöksiä arvioidaan tehtävän 1 577 asunnon rakennuttamisesta. Peruskorjauskohteiden käynnistämispäätöksiä arvioidaan vuonna 2016 tehtävän seitsemässä kohteessa, joissa on yhteensä 555 asuntoa, mikä alittaa talousarvion mukaisen toiminnallisen määrätavoitteen.

Rakennusvalvontavirasto

Rakennusvalvontaviraston tulojen ja menojen erotuksena syntyvän sitovan toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvioon nähden 1,7 milj. euroa suurempana. Talousarviossa tulot ja menot on merkitty yhtä suuriksi eli sitova toimintakatetavoite on nolla. Rakennusvalvontaviraston toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan noin 2,5 milj. euroa ja toimintakulujen noin 0,7 milj. euroa talousarviota suurempina.

Tuottoja on ensimmäisen 11 kuukauden aikana kertynyt talousarvioon nähden noin 117 %. Suurin osa menokasvusta arvioidaan aiheutuvan lupakäsittelyn ja asiakaspalvelun resurssien lisäämisestä.

Sitovana toiminnallisena tavoitteena on, että saapuneista lupahakemuksista vähintään 80 % käsitellään 6

viikossa. Tavoitteen ennustetaan toteutuvan. Muiden toiminnallisten tavoitteiden osalta ennustetaan, että lupapäätösten kokonaislukumäärää sekä uudisrakentamisen lupapäätösten lukumäärää koskevat tavoitteet eivät toteudu. Myös uudisrakentamisen lupapäätöksiin sisältyvien kerrosalatavoitteiden saavuttaminen näyttää epätodennäköiseltä lukuun otta-matta toimistoja, liiketiloja ja julkisia tiloja koskevaa kerrosalatavoitetta (200 000 kem2), joka on jo saavutettu.

Sähköisen lupapiste.fi -palvelun käyttöönotto on laajentunut syksyllä 2016 ja valtaosan rakennusvalvonnan luvista on mahdollista hakea lupapiste.fi -palvelun kautta. Lautakunnan käsiteltäväksi menevien lupien sähköinen vastaanotto on suunniteltu aloitettavaksi helmikuussa 2017.

Tilan käytön tehokkuus

	Suorite	TA 2016	Ennuste 2016
Tarkastusvirasto	Tilojen kokonaispinta-ala	560,0	602,0
Tietokeskus	Tilojen kokonaispinta-ala	2 455,5	2 455,0
Tietokeskus	Tilojen pinta-alamäärä suhteessa asiakas	0,9	9,0
Hankintakeskus	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	4 168,0	4 168,0
Sosiaali- ja terv.vir	Tilojen kokonaispinta-ala	485 153,0	485 153,0
Sosiaali- ja terv.vir	Tilojen pinta-alamäärä suhteessa asiakas	1,0	1,0
Sosiaali- ja terv.vir	Tilat m2/vakanssi	35,3	35,3
Varhaiskasvatusviras	Tilatäyttö	100,0	100,0
Varhaiskasvatusviras	Tilat m ²	231 523,0	231 523,0
Varhaiskasvatusviras	pinta-ala/asiakas	9,4	9,4
Suomenkielinen työvä	Tilat m ²	17 422,0	18 055,0
Suomenkielinen työvä	Neliöt per asukas	0,0	0,0
Arbis	Tilat	3 807,0	3 807,0
Arbis	Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa	9,5	9,5
Kaupungin kirjasto	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	36 707,0	36 707,0
Kaupungin kirjasto	Tilojen pinta-alamäärä (htm2) suhteessa	177,0	166,0
Kulttuurikeskus	Tilat yhteensä (htm ²)	19 554,5	19 554,5
Kulttuurikeskus	Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa	1,2	1,2
Kaupunginmuseum	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	14 037,0	14 037,0
Kaupunginmuseum	Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa	0,0	0,0
Korkeasaaren eläintä	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	10 301,0	10 301,0
Nuorisoasiainkeskus	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	40 253,0	40 253,0
Nuorisoasiainkeskus	Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa	1,0	1,0
Nuorisoasiainkeskus	Pinta-ala/ työntekijä hallinnossa	38,3	38,3
Liikuntavirasto	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	194 204,0	194 204,0
Taidemuseum	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	7 157,0	7 392,0
Taidemuseum	Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa	0,9	0,1
Taidemuseum	Tilakustannukset/kävijä	13,0	12,7
Helsingin Tukutori	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	20 387,0	21 713,2
Pelastuslaitos	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	173 624,0	177 750,0
Pelastuslaitos	Tilojen pinta-alamäärä (htm2) suhteessa	0,3	0,3
Pelastuslaitos	Toimipaikkojen määrä	10,0	10,0
Pelastuslaitos	Vuokrakustannukset euroa vuodessa	6 061,0	6 061,0
Ympäristökeskus	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	3 489,0	3 489,0
Ympäristökeskus	Tilojen pinta-alamäärä (htm2) suhteessa	1,0	1,0
Asuntotuotantotoimis	Tilojen kokonaispinta-ala ht m ²	1 787,0	1 984,0
Asuntotuotantotoimis	Tilojen pinta-alamäärä (ht m ²) suhteessa	0,4	0,4
Rakennusvalvontavira	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	3 130,0	3 130,0
Rakennusvalvontavira	Tilat m ² / henkilötyövuodet	29,0	28,5
Katu ja viheral.yllä	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	11 060,0	11 060,0
Katu ja viheral.yllä	Tilojen pinta-ala (htm2) suhteessa työnt	22,4	22,7
Stara	Tilankäytön tehokkuus	101,0	101,0
Kiinteistövirasto	Omassa käytössä olevien tilojen kokonais	11 528,0	11 528,0
Kiinteistövirasto	josta yksityisiltä vuokrattu	6 979,0	6 979,0
Kiinteistövirasto	Tilojen pinta-ala suhteessa asiakasmäärä	0,9	0,9
Kiinteistövirasto	Tiloja vuokrauksessa, m ²	2 970 000,0	2 970 000,0
Kiinteistövirasto	Tiloja ylläpidossa, m ²	1 870 000,0	1 880 000,0
Oiva-Akatemia	Toimitilat/henkilö	20,4	20,4
Taloushallintopalvel	Tilojen pinta-alamäärä suhteessa henkilö	19,6	0,0
Kaupunkisuunnitteluv	Tilat (m ²)		9 387,0

Investoinnit

Talousarvion investointien määrärahat (ilman liikelaitoksia) ovat 468 milj. euroa. Talousarviovuodelle edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen sekä muiden yhteensä 155 milj. euron ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oleva määräraha on yhteensä 624 milj. euroa. Tänä vuonna arvioidaan investointeihin (ilman liikelaitoksia) käytettävän 496 milj. euroa eli 80 % käytettävissä olevista määrärahoista. Viime vuonna vastaava toteuma oli 388 milj. euroa. Liikelaitosinvestointeihin on talousarvioon varattu 212 milj. euroa, josta ennusteen mukaan käytetään 183 milj. euroa eli 86 %. Kaupungin investointimenoihin on yhteensä käytettävissä 836 milj. euroa, joista arvioidaan käytettävän 680 milj. euroa eli 81 %.

Kiinteän omaisuuden talousarvion myyntitavoite on 100 milj. euroa. Ennusteen mukaan myyntejä kirjataan 268 milj. euroa. Tavoitteiden ylittyminen johtuu erityisesti kahden suuren vuosia valmistelussa olleen kiinteistökaupan, Kalasataman keskuksen tornitonttien sekä Pasilan keskustakorttelin ajoittumista samalle vuodelle. Maanmyyntituloista osa toteutuu vuoden 2016 osalta vain kirjanpidollisina. Isoimmissa tonttikaupoissa myyntitulot tuloutuvat kaupungille vaihteittain useamman vuoden kuluessa, mutta kirjanpidollisesti myyntitulot joudutaan kirjamaan kaupungin satunnaisiksi tuloiksi kauppojen toteutumivuonna. Talousarviossa on lisäksi tavoitteena saada kaupungin ydintoiminnan kannalta tarpeettomien kiinteistöjen ja osakkeiden myynnistä 35 milj. euroa. Myynneistä arvioidaan saatavan 55 milj. euroa, joka on suurelta osin kirjanpidollinen tuloutuksen jakautuessa usealle vuodelle. Metropolian ammattikorkeakoulun käytössä olevien kiinteistöjen myynnistä kiinteän omaisuuden ja rakennusten myyntiin kirjautuvat yhteensä 81 milj. euron tuloista pääosa sijoitetaan tulevana vuosina kaupungin omistamaan Kiinteistö Oy Myllypuron kampukseen.

Kaupunginhallituksen käytettävänä oleviin kiinteistöjen ostoihin ja lunastuksiin arvioidaan käytettävän 8 milj. euroa eli käyttämättä arvioidaan jäävän 1 milj. euroa. Kiinteistölautakunnan maanhankintaan on käytettävissä määrärahasiirtojen ja ylitysoikeuksien jälkeen 10 milj. euroa, joka arvioidaan tarvittavan kokonaisuudessaan maanhankintoihin. Edellisten lisäksi määrärahaa on käytetty yhtiömuotoisten kiinteistöjen hankintaan Östersundomista 1 milj. euroa, joka on kirjattu osakkeiden hankintoihin talousarvion luvussa 8 22 Arvopaperit, Khn käyttäväksi. Täydennysrakentamiseen ja korvausinvestointeihin on käytettävissä määrärahasiirtojen ja ylitysoikeuksien jälkeen 2 milj. euroa, josta ennustetaan jäävän käyttämättä 1 milj. euroa.

Esirakentamisen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin määrärahasiirtojen ja ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä olevasta 89 milj. euron määrärahasta ennustetaan käytettävän 76 milj. euroa. Länsisataman esirakentamisen arvioitu rahankäyttö on 21 milj. euroa. Kalasataman esirakentamiseen ja maaperän puhdistukseen ennustetaan tarvittavan 18 milj. euroa. Pasilan esirakentamiseen arvioidaan käytettäväksi 10 milj. euroa. Kruunuvuorenrannan esirakentamiseen arvioidaan käytettävän 3 milj. euroa. Kuninkaankolmion esirakentamiseen ennustetaan käytettävän 4 milj. euroa. Töölönlahden esirakentamiseen arvioidaan tarvittavan 2 milj. euroa. Muuhun eli nimeämättömien kohteiden esirakentamiseen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin selvityksiin jne. arvioidaan käytettävän tänä vuonna yhteensä 18 milj. euroa. Esirakentamisen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin tarvittavia määrärahoja jää käyttämättä, koska hankkeiden toteutus siirtyy myöhemmään ajankohtaan. Myöhentymiseen vaikuttavat useat eri tekijät kuten lupaedellytysten ja asemakaavallisten edellytysten viivästyminen. Rakentamishankkeiden eteneminen on myös sidoksissa muiden osapuolten edellytyksiin toteuttaa suunniteltuja hankkeita.

Talonrakennusinvestointeihin on käytettävissä edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyine ylitysoikeuksineen yhteensä 227 milj. euroa, josta arvioidaan käytettävän 191 milj. euroa.

Tilakeskuksella on käytettävissä ylitysoikeuksineen 219 milj. euroa, joista arvioidaan käytettävän 183 milj. euroa eli 83 %.

Ennusteen mukaan uudisrakentamisen käytettävissä olevista 53 milj. euron määrärahoista jää käyttämättä 15 milj. euroa. Useat hankkeet ja niiden tarvitsema rahoitus ovat siirtyneet myöhemmäksi. Mm. Staran ja liikuntaviraston Vuosaaren tukikohdan, lasten päiväkotit Selkämeren, leikkipuisto Lammen ja leikkipuisto Pohjois-Haagan uudisrakennushankkeiden uudisrakennushankkeet ovat Keskustakirjasto, Staran Jätkäsaaren työtukikohta, Maunulan kirjasto, työväenopisto ja nuorisotalo, lasten päiväkotit Alppikylä ja Jätkäsaaren peruskoulun luokat 1-2 ja lasten päiväkotit.

Korjaushankkeisiin on käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty ylitysoikeudet mukaan lukien käytettävissä 156 milj. euroa. Määrärahasta jää käyttämättä 21 milj. euroa myöhentyneiden hankkeiden vuoksi. Sofianlehdon A-taloon rakennettavat toimintakeskus, kehitysvammapoliklinikka ja lyhytaikaisyksikkö,

Botby grundskolanin perusparannus, Pihkapuiston ala-asteen vesikaton peruskorjaus, Roihuvuoren monipuolisen palvelukeskuksen tiiliverhouksen uusiminen, Arabian peruskoulun vanhan osan julkisivun peruskorjaus ja Mustakiven ala-asteenjulkisivun peruskorjaus siirtyvät alkamaan vasta vuonna 2017. Lapinlahden sairaalan säilyttävien toimenpiteiden suunnittelu on kestänyt arvioitua kauemmin ja toteutus alkaa myöhässä.

Merkittävimpiä vuonna 2016 alkavia korjauskohteita ovat Hoplaxskolanin Solnantien toimipisteen, Ruotsinkielisen työväenopiston ja Kaisaniemen ala-asteen perusparannukset. Suurimmat käynnissä olevat peruskorjaushankkeet ovat Roihuvuoressa Prinsessantiellä ja Vallilassa Teollisuuskadulla sijaitsevien ammatillisten koulutusyksikköjen perusparannukset ja muutostyöt, jotka ovat käynnistyneet vuonna 2015 ja jatkuvat edelleen vuonna 2017. Vuonna 2016 päättyviä korjaushankkeita ovat Grundskolan Norsenin, Roihuvuoren ala-asteen, Pihlajamäen ala-asteen, Oulunkylän ala-asteen ja Vuosaaren ala-asteen perusparannukset.

Kaupungintalokorttelien kehittämiseen käytettävissä olevista 10 milj. euron määrärahoista jää käyttämättä 1 milj. euroa. Merkittävin hanke on osoitteessa Sofiankatu 4 sijaitsevien tilojen muutos- ja perusparannustyöt torikortteleiden elävöittämiseksi.

Pelastustoimen rakennuksiin on käytettävissä ylitysoikeuksineen 8 milj. euroa, joka ennustetaan käytettävän kokonaisuudessaan. Merkittävin hanke on Haagan pelastusaseman peruskorjaus.

Katurakentamisen käytettävissä olevat määrärahat ovat 163 milj. euroa. Talousarviomäärärahoista on osoitettu 55 milj. euroa rakennusviraston käyttöön ja 52 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön (Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, Liityntäpysäköintipaikat ja Projektialueiden kadut). Kaupunginhallitus myöntää hankkeille etenemisen mukaan erikseen määrärahat. Katumäärärahojen käyttöennuste on 109 milj. euroa eli 67 % käytettävissä olevista määrärahoista. Yksikään sitovista talousarviokohdista ei ole ylittymässä. Eniten määrärahaa jää käyttämättä Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt -kohdassa, Liikenneviraston yhteishankkeissa ja Projektialueiden kaduissa.

Katujen uudisrakentamiseen varattu 21 milj. euroa, jotka ennustetaan jäävän käyttämättä 2 milj. euroa. Uudisrakentamisen pääpaino on suurpiirien täydennysrakentamiskohteiden asunto- ja toimitilatutannon edellyttämässä katurakentamisessa. Eniten määrärahaa jää käyttämättä Joukkoliikenteen kehittämisen suurimmat hankkeet (Runkolinja 500 ja Reijolankadun raitiotie) ovat vasta suunnitteluvaiheessa vuonna 2016. Ranta-alueiden kunnostamiseen käytetään puolestaan suunniteltua enemmän määrärahaa.

Katujen peruskorjaukseen on käytettävissä 46 milj. eu-

roa, josta arvioidaan jäävän käyttämättä 16 milj. euroa. Reijolankadun katujärjestelyt kiskoja rakentamiseksi siirtyvät vuoteen 2017, Erottajanaukio on suunnitteluvaiheessa tänä vuonna ja Mannerheimintien betonipäälysteen poisto Meilahdessa siirtyy ensi vuoteen HKL:n kiskoalueen korotuksen yhteydessä tehtäväksi. Iso-Roobertinkadun saneeraus on siirretty yrittäjien toivomuksesta alkavaksi vasta terassikauden jälkeen. Ulkovalaistuksen LED-saneeraus on edennyt suunnittelua hitaammin.

Jalankulun ja pyöräilyn käytettävissä olevista 16 milj. euron väyläinvestoinneista jää käyttämättä 7 milj. euroa, mm. koska Mechelininkadun rakentaminen alkaa valitusprosessin vuoksi vasta vuonna 2017. Myös Pohjoisbaanan toteutuksen käynnistäminen välillä Hakamäentie-Käpylä viivästyi syksyyn.

Liikenneviraston yhteishankkeisiin käytettävissä olevasta yhteensä 18 milj. euron määrärahasta jää käyttämättä 9 milj. euroa. Kehä I - Kivikontien eritasoliittymän 2. vaiheen urakka valmistuu tänä vuonna ja käytettävissä olevasta määrärahasta jää käyttämättä 7 milj. euroa. Kehä I:n Sepänmäen melusuojausurakka valmistuu meluvallin osalta vuonna 2016. Muut Kehä I:n urakat ja Porvoonväylän melusuojausurakka ovat käynnissä ja ne valmistuvat vuonna 2017. Tuusulanväylällä Yhdyskunnantien vaihtopysäkin urakan aloitus siirtyy ainakin vuoteen 2017 Liikenneviraston rahoituksen vuoksi.

Liityntäpysäköintipaikkoihin varattu 1,5 milj. euron määräraha jää lähes kokonaan käyttämättä, koska Pohjois-Haagan aseman liityntäpysäköintialueen muutos on vasta katusuunnitteluvaiheessa vuonna 2016.

Projektialueilla käytettävissä olevista 76 milj. euron määrärahoista arvioidaan jäävän käyttämättä 25 milj. euroa. Kamppi-Töölönlahti -alueella arvioidaan jäävän käyttämättä 1 milj. euroa. Jätkäsaarella ennustetaan jäävän käyttämättä 2 milj. euroa myöhentyneiden hankkeiden vuoksi. Kalasataman käytettävistä olevista määrärahoista jää määrärahasiirtojen jälkeen käyttämättä 9 milj. euroa, koska koko alueen rakentaminen on käynnistynyt arvioitua hitaammin ja kauppakeskus Redin rakentaminen on viivästynyt. Suvilahden alueen suunnitelmat ovat valmistumassa urakkailpailutukseen vuoden 2016 lopulla. Sompasaaren ja osin myös Sörnäistenniemen rakennusurakka on käynnissä. Verkkosaarella Capellan kortteleiden osalta urakka-alue on laajentunut koskemaan myös korttelialueiden maaperän kunnostusta. Samaan urakkaan yhdistetään Hermannin rantatien rakentaminen välillä Tukutorinkuja - Vanha Talvitie. Verkkosaaren eteläisen ranta-alueen rakentamista koskeva vesilupa on saatu ja lupa on lainvoimainen. Urakan kilpailutusta valmistellaan, ja työ käynnistyy vuoden 2017 alkupuolella.

Kruunuvuorenrannan määrärahasiirtojen jälkeen käytettävissä olevat määrärahat käytetään kokonaisu-

nessaan. Kruunusiltoihin määrärahasiirtojen jälkeen käytettävissä olevat määrärahat käytetään kokonaisuudessaan, koska katu- ja siltasuunnitelmien lisäksi on käynnistetty myös rakennussuunnitelmien laadinta ja Hakaniemen alueen yleissuunnittelu sekä Kruunusiltojen toteutustapaselvitys. Asuntotuotannon edellytysten mukaisesti on käynnistetty katujen rakentamishankkeita talousarviossa arvioitua enemmän mm. Kaitalahden ja Haakoninlahden aloitusalueella. Tarvittavien määrärahasiirtojen jälkeen Kruunuvuorenrannan katuihin ja rantarakenteisiin käytettävissä olevat määrärahat käytetään kokonaan.

Pasilassa käytettävissä olevaa määrärahaa jää määrärahasiirtojen jälkeen käyttämättä 7 milj. euroa. Ilmalassa ja Länsi-Pasilassa kaupunki on sopinut yksityisen rakennuttajan kanssa joidenkin tontin käyttöönoton edellyttämien katuosuuksien toteuttamisesta ennakoitua aikaisemmin vuosina 2016–2017. Tarpeet on otettu huomioon loppuvuonna tehdyissä alueiden välisissä kaupunginhallituksen päättämässä määrärahasiirroissa. Keski-Pasilaan varattu määräraha alittuu, koska yksityisen rakentajan kokonaisvastuurakentamis-urakkaan sisältyvät työt ovat viivästyneet. Pohjois-Pasilaan ja Konepajan alueille osoitetusta määrärahoista jää pieni osa käyttämättä mm. hankkeiden viivästymisen vuoksi. Kuninkaankolmion alueella määrärahoista jää käyttämättä 1 milj. euroa, koska uusien katuhankkeiden käynnistyminen on myöhentynyt Kuninkaantammessa ja Honkasuolla. Uusiin projektialueisiin ja muuhun täydennysrakentamiseen varatuista määrärahoista jää käyttämättä 4 milj. euroa.

Puistorakentamisen käytettävissä olevat määrärahat ylitysoikeuksineen ovat yhteensä 12 milj. euroa.

Määrärahasta on osoitettu rakennusviraston käyttöön puistojen uudisrakentamiseen ja peruskorjauksiin vajaa 7 milj. euroa, joka ennustetaan käytettävän kokonaisuudessaan. Määrärahasta on osoitettu kaupunginhallituksen käyttöön Projektialueiden puistoihin vajaa 6 milj. euroa, josta ennustetaan käytettävän 3 milj. euroa. Kamppi-Töölönlahden puistoihin varattu määräraha alittuu, koska alueella tehdään lähinnä viimeistelytyötä ja alueen eteläosassa puistosuunnittelua. Jätkäsaaren puistoihin varattu määräraha alittuu, koska urakka jatkuu vuoden 2017 puolelle. Kalasataman puistoihin käytettävissä olevat määrärahat käytetään kokonaisuudessaan, koska Isoisänsillan valmistumisen jälkeen koirapuiston rakentaminen sekä reitistön parantaminen Kalasataman lähivirkistysalueeksi suunnitellulla Mustikamaan alueella ovat ajankohtaisia.

Liikuntarakentamisessa on ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä 11 milj. euroa. Ennusteen mukaan määrärahasta jää käyttämättä noin 1 milj. euroa pääosin urheilulaitoksiin ja –kenttiin osoitetuista määrärahoista.

Arvopapereihin on käytettävissä myönnettyt ylitysoikeudet mukaan kanssa yhteensä 8 milj. euroa, josta arvioidaan käytettävän 7 milj. euroa. Määrärahaa käytetään mm. osakkeiden hankintaan sekä kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen pääomittamiseen. Myös osakemuotoiset maanhankinnat on kirjattu arvopaperit-lukuun.

Lähiörahaston käytettävissä olevista 13 milj. eurosta arvioidaan käytettävän 5 milj. euroa.

Investoinnit (ilman liikelaitoksia)

1 milj.	TP 2015	TA 2016	Ylitysoikeus 2016	TA + ylitysoikeus 2016	4. Ennuste 2016	Toteuma %	Ed. Ennuste	Ennusteen muutos
Tulosityksikkö								
Kiinteä omaisuus	52	80	32	112	96	86	107	10
Talonrakennus	168	189	34	227	191	84	191	
Kadut, liikenneväylät ja radat	94	108	55	163	109	67	109	0
Väestönsuojat	0	1	0	1	1	100	1	
Puistorakentaminen	11	9	3	12	10	81	11	1
Liikuntapaikat, ltkn käytettäväksi	10	10	1	11	10	93	11	1
Korkeasaaren eläintarha	2	3	0	3	2	61	2	0
Irtaimen omaisuuden perushankinta	40	59	13	72	65	90	68	3
Helsingin kaupungin tukkutori								
Kuntayhtymät, kanslian käytettäväksi		0		0	0	100	0	
Arvopaperit	84	4	4	8	7	85	7	0
Muu pääomatalous	3	6	8	14	5	39	6	1
Yhteensä	466	468	152	624	496	80	512	16

Helsingin kaupunki

Talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisenennuste 4/2016

Strategia- alue	Strateginen tavoite	Suorite	TA2016	Ennuste2016
Elinvoimainen Helsinki				
	Kansainvälisesti tunnettu ja vetovoimainen kaupunki			
	Korkeasaaren eläintä	Aukiolotuntien määrä 2793	2 793,0	2 811,0
	Kulttuurista iloa ja vetovoimaa			
	Kaupungin kirjasto	102 000 aukiolotuntia	102 000,0	107 000,0
		käyntien määrä 14,5 miljoonaa	14,5	14,4
	Kulttuurikeskus	Esitysten lukumäärä saleissa 1 200	1 200,0	1 316,0
		Opetustuntien tavoite 12 000	12 000,0	16 602,0
		Esitykset ;Savoy ja Esplanadi 320	320,0	
	Savoy-yksikkö	Esitykset ;Savoy ja Esplanadi 320		414,0
	Kaupunginorkesteri	Sinfoniakonserttien määrä 44	44,0	44,0
	Taidemuseo	Kävijämäärä yhteensä	145 000,0	210 000,0
	Suomen yritysmänteisin kaupunki			
	Helsingin Tukutori	Asiakastytytyväisyys 3,4	3,4	3,5
	Kiinteistövirasto	Luovutettu asuntorakennusoikeus vähintään	325 000,0	325 000,0
Hyvinvoiva helsinkiläinen				
	Asukkaalle sujuvat ja integroidut palvelut			
	Varhaiskasvatusviras	Ehkäisevän toimeentulotuen määrästä ko	43,0	
		Kuntouttavaa työtoimintaa saa vähintään	1 800,0	
		Palvelut kehittyvät palvelustrategian mu	100,0	100,0
	Helsinkiläisten liikunta lisääntyy sekä hyvinvointi ja terveys paranee			
	Sosiaali- ja terv.vir	Vakiinnutetaan kokeilun perusteella 3-vu	100,0	100,0
		Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella ol	2 000,0	2 000,0
		Perhehoidon ja läheisverkkosijoitusten	100,0	100,0
		Kiireettömän hoidon odotusaika terveysas	4,0	4,0
		Päivystysosastojen kotiutusprosentti kas	100,0	100,0
	Varhaiskasvatusviras	Vakiinnutetaan kokeilun perusteella 3-vu	100,0	100,0
		lapsilla on mahdollisuus aktiiviseen lii	100,0	100,0
	Suomenkielinen työvä	Toteutetaan 102 500 opetustuntia	102 500,0	104 700,0
	Arbis	toteutetaan 22 5000 opetustuntia	22 500,0	22 690,0
	Liikuntavirasto	Palveluiden asiakastytytyväisyys on 3,6 (	3,6	3,6
		Monitoimi- ja uimahalleissa on 1 800 000	1 800 000,0	1 800 000,0

Strategia- alue	Strateginen tavoite	Suorite	TA2016	Ennuste2016
		Peruskoulun päättötodistuksen saa ruots		99,0
	Nuorisoasiainkeskus	Käyntikerrat	1 410 000,0	1 360 000,0
		Nuorten pienryhmät	1 900,0	1 900,0
		Toiminnan tuottamiseen osallistuneet nuo	1 300,0	2 400,0
	Tehokkaat ja toimivat tukipalvelut			
	Työterveys, Hki	Työterveysneuvotteluita 1600	1 600,0	1 600,0
Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen				
	Taitava johtaminen ja osaava henkilöstö			
	Pelastuslaitos	Väestönsuojelun ja suuronnettomuuksien j	10,0	10,0
	Stara	Työhyvinvointia kehitetään siten, että s	0,2	0,2
	Talous pysyy tasapainossa ja tuottavuus paranee			
	Kaupunginkanslia	Talouden ohjauksen tasapainotavoite: Pid	100,0	100,0
	Stara	Tuottavuutta parannetaan alentamalla kii	100,0	100,0
	HKL	Tilikauden tulos vähintään nolla	100,0	100,0
	Kiinteistövirasto	Ulkoiset maanvuokrat, 200 milj. €, vähin	200,0	205,0
	Tehokkaat ja toimivat tukipalvelut			
	Tarkastusvirasto	Arviointikertomus ja tilintarkastuskerto	100,0	100,0
	Tietokeskus	68 julkaisua, joista 25 kpl on myös pain	68,0	68,0
		ajantasainen julkaisukalenteri, joka päi	100,0	100,0
		vähintään 50 uutta HRI-palvelussa avattu	50,0	50,5
	Kaupunginkanslia	Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituk	60,0	60,0
	Hankintakeskus	55 %:ssa hankintakeskuksen tekemistä han	55,0	55,0
		asiakastytyväisyys	0,0	4,0
	Oiva-Akatemia	Asiakastytyväisyys 3,95	4,0	4,0
Toimiva Helsinki				
	Asukkaille sujuvat ja integroidut palvelut			
	Pelastuslaitos	Ensihoidon tavoittamisviive enintään 8 m	70,0	68,0
		I-riskialueella pelastustoiminnan keskim	60,0	56,0
		Turvallisuuspistekertymä	100,0	8 200,0
	Katu ja viheral.yllä	Asunto-ohjelman mukaisille tonteille rak	100,0	100,0

Asukkaille sujuvat ja integroidut palvelut

Pelastuslaitos	Ensihoidon tavoittamisviive enintään 8 m	70,0	68,0
	I-riskialueella pelastustoiminnan keskim	60,0	56,0
	Turvallisuuspistekertymä	100,0	8 200,0
Katu ja viheral.yllä	Asunto-ohjelman mukaisille tonteille rak	100,0	100,0
	Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen o	100,0	100,0
	Sähköisesti käytettävissä olevien asiain	100,0	100,0
HKL	Metrolinikenteen luotettavuus säilyy 2016	100,0	99,8
	Raitiolinikenteen luotettavuus säilyy 201	99,9	99,8
Sosiaali- ja terv.vir	Sähköisen asiainnin käyttäjämäärä kasvaa	10,0	10,0

Kaupungin toiminta on kestävä ja tehokasta

Helsingin Tukutori	Toimitilojen käyttöaste vähintään 89 %	89,0	91,0
Ympäristökeskus	Oiva-tarkastukset 2600 kpl	2 600,0	2 800,0
	Ilm.muutoksen sopeutumisen toimintasuunn	100,0	100,0
	Terv.suojelussa ym 480 valsu-tark.	480,0	480,0
Katu ja viheral.yllä	Rakennusviraston energiansäästötavoite 2	10,0	10,0
Stara	Energiansäästötavoite on 10 % vuoden 201	10,0	10,0

Kaupunginosat kehittyvät eloisina ja houkuttelevina

Rakennusvalvontavira	Saapuneista lupahakemuksista vähintään 8	80,0	80,0
Katu ja viheral.yllä	Helsingin katu- ja puistorakentamisessa	80,0	80,0

Kaupunkirakenteen eheytyminen parantaa saavutettavuutta ja sujuvuutta

Kaupunkisuunnitteluv	Yleiskaavaehdotus valmistellaan päätökse	100,0	100,0
	Asemakaavoitetusta asuntokerrosalamääräs	150 000,0	239 000,0
	Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliike	0,2	0,2
	Joukkoliikenteen osuus poikittaisliikent	100,0	0,2
	Malmin lentokenttäalueen asemakaavoituks	5 500,0	100,0
HKL	Metrolinikenteen asiakastytytyväisyys vähi	4,2	4,2
	Raitiolinikenteen asiakastytytyväisyys väh	4,0	4,0
	Matkustajien kokemus järjestys ja turvall	3,8	

Kulttuurista iloa ja vetovoimaa

Kaupunginmuseo	Asiakasmäärä 370 000	370 000,0	1 023 219,0
----------------	----------------------	-----------	-------------

Monipuolisia asumisvaihtoehtoja kasvavassa

Kaupunkisuunnitteluv	Laaditaan kaupungin strategiaohjelman mu	5 500,0	725 000,0
Asuntotuotantotoimis	Asuntotuotantotoimisto sitoutuu rakennut	1 500,0	1 577,0
	Toimisto rakennuttaa siltä tilattavat ka	100,0	100,0
Kiinteistövirasto	Vapautuvien vuokra-asuntojen markkinoint	5,0	3,0
	Tyhjien tilojen osuus tilakannasta enint	4,0	4,0
	Maanmittaustoimintaan liittyvien keskeis	19,0	19,0
	Kaupungin tuella rakennettujen hissien m	60,0	60,0

Tehokkaat ja toimivat tukipalvelut

Palvelukeskus liikel	Asiakastytytyväisyys		3,5
----------------------	----------------------	--	-----

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste 4/2016

Tulosyksikkö		Suorite	IA 2016	Ennuste 2016
5500000	Kulttuurikeskus	Kurssien määrä yhteensä, kpl	1 100,0	1 364,0
Rakennus ja ympäristötoimi				
	Hankintakeskus	Hankintakilpailutusten määrä, kpl	120,0	120,0
		Keskimääräinen työpanos/1000 toimitusriv	16,0	16,0
		Keskimääräinen työpanos/kilpailutus, htp	40,5	40,5
		Logistiikkakeskuksen toimitusrivien määr	400,0	400,0
		Logistiikkakeskuksen varaston arvo	900,0	1 093,0
	Helsingin Tukkutori	Vuokratut tilat, kauppahallit	3 087,0	3 708,2
		Vuokratut tilat, tukkutorialue	17 300,0	18 004,5
	Pelastuslaitos	Maallikoiden havaitsemista kammiovärinäp		55,0
		Ensihoitoyksiköiden tehtäväsidonnaisuus		85,0
		VATU-menettelyt toteutuvat 100 %.		100,0
		Täydennyskoulutuksen määrä on vähintään		95,0
		Pelastuslaitos järjestää suuronnettomuuk		100,0
		Pelastustoiminnan tärkeimmille toiminnoi		100,0
		Pelastustoimialueen alueellisen pelastus		100,0
		Määräaikaisen valvonnan piirissä oleviss		100,0
	Ympäristökeskus	Hoito- ja käyttösuunn. rauhoitus. 3 al		100,0
		Ruokamyrkytyspäilyjen käsitt.aika 6 vrk		5,0
		Elintarvikehuoneistoilm. käs.aika 5 vrk		3,0
		Oleskelutilojen ilm 80% alle 100 vrk:ssa		110,0
		Ympäristövalv. valsutark 80 %, 400 kpl		400,0
	Katu ja viheral.yllä	Ajoneuvojen siirtokehotukset, kpl	5 000,0	5 000,0
		Ajoneuvojen varasto- ja lähisiirrot, kpl	16 000,0	15 000,0
		Arkkitehtuuriosaston projekteille tehdyt	30 000,0	38 000,0
		Asiakaspalvelutapahtumat, kpl	125 000,0	145 000,0
		Katuvihreä	491,0	491,0
		Maankäyttöluvat ja vuokraukset, kpl	14 000,0	13 500,0
		Metsäiset alueet	4 739,0	4 655,0
		Pellot ja niityt	1 180,0	1 045,0
		Pysäköintiautomaatit, kpl	550,0	580,0
		Pysäköintivirhemaksukehotukset	190 000,0	165 000,0
		Rakennetut puistot	907,0	907,0
		Uudelleen päällystetty katuala	45,0	45,0
		Uudisrakennukset ja peruskorj.	50 000,0	76 376,0
		Yleiset käymälät, kpl	40,0	39,0
		Ylläpidettävä katuala	2 125,0	2 083,0
		Ylläpidettävät sillat	318 778,0	310 361,0
		Ulkovalaistuksen energian kulutus, Kwh/a	79,1	79,1
	Stara	Henkilöstön määrä	1 424,0	1 464,0

Tulosityksikkö	Suorite	IA 2016	Ennuste 2016
Sosiaali- ja terveystoimi			
	Sosiaali- ja terv.vir		
	Terveysneuvonta, terveydenhoitaja, käynt	225,0	225,0
	Terveysneuvonta, terveydenhoitaja, muu a	81,0	55,0
	Terveysneuvonta, lääkärikäynti	51,0	56,0
	Terveysneuvonta, lääkäri, muu asiointi	1,0	1,5
	Kouluterveydenhuolto, terveydenhoitaja,	122,0	112,0
	Kouluterveydenhuolto, terveydenhoitaja,	11,0	14,0
	Opiskeluterveydenhuolto, terveydenhoitaj	50,0	50,0
	Opiskeluterveydenhuolto, terveydenhoitaj	10,0	10,0
	Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, lääkä	21,0	22,8
	Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, lääkä	3,0	2,1
	Lastensuojelun perhehoito, hoitovrk	327,0	319,0
	Lastensuojelun laitoshito, hoitovrk	210,0	188,5
	Läheisverkostosijoitukset, hoitovrk	10,0	12,0
	Kasvatus ja perheneuvonta, käynti	21,0	21,0
	Lapsiperheiden kotipalvelu, käynti	34,0	34,0
	Kehitysvammapalvelun asumispalvelut, pai	892,0	909,0
	Kehitysvammapalvelun laitoshuolto, paika	130,0	130,0
	Terveysaseman lääkärin vastaanotto, käyn	490,0	500,0
	Terveysaseman lääkärin vastaanotto, muu	280,0	273,0
	Terveysaseman hoitajan vastaanotto, käyn	420,0	418,3
	Terveysaseman hoitajan vastaanotto, muu	330,0	333,4
	Hammashuolto, käynti	478,0	535,7
	Hammashuolto, muu asiointi	2,0	2,0
	Pkl-vastaanotto, käynti	50,0	47,7
	Pkl-vastaanotto, muu asiointi	18,0	22,0
	Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynt	42,0	45,3
	Tk-päivystys, käynti	127,0	138,9
	Terveyskeskuspäivystys, muu asiointi	2,0	1,7
	Psykiatrian avohoitokäynti	172,0	172,9
	Psykiatrian avohoito, muu asiointi	50,0	58,2
	Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	81,0	70,5
	Psykiatrian avohoitopäivä	73,0	76,5
	Polikliininen päihdehuolto, as. käynnit	60,0	59,5
	Korvaushito, käynnit vuoden aikana	130,0	130,8
	Päihdehuollon asumispalvelut, asumisvuor	63,0	72,7
	Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuoroka	45,0	43,0
	Kotihoito, käynti	2 650,0	2 880,0
	Kotihoito, muu asiointi	150,0	225,0
	Somaattinen sairaalahoito, päättäneet ho	33,0	31,5
	lakkaiden ympärivuorokautinen palveluas	1 050,0	1 023,0
	lakkaiden ympärivuorokautinen laitoshit	450,0	416,0
Tulosityksikkö	Suorite	IA 2016	Ennuste 2016
	Toimeentulotukiasiakastalouksia	45,0	45,0

Tulosyksikkö	Suorite	1A 2016	Ennuste 2016
Varhaiskasvatusviras	Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset	36 899,0	36 990,0
	Omissa päiväkodeissa 31.12.	22 052,0	22 410,0
	Ostopalvelupäiväkodeissa 31.12.	210,0	300,0
	Perhepäivähoidossa 31.12.	1 000,0	980,0
	Lasten kotihoidontuki, lapset 31.12.	8 900,0	8 750,0
	Yksityishoidontuki, lapset 31.12.	3 237,0	3 250,0
	Kerhoissa, lapset 31.12.	1 500,0	1 300,0
	Käyttöaste	92,5	92,5
	Menot €/ 1-6v. Hki	9 812,0	9 950,0
	€/lapsi omissa päiväkodeissa	11 861,0	11 649,0
	€/ lapsi ostopalvelupäiväkodeissa	14 592,0	9 942,0
	€/lapsi perhepäivähoidossa	13 497,0	13 807,0
	€/lapsi lasten kotihoidontuella	6 163,0	6 260,0
	€/lapsi yksityishoidontuella	6 856,0	6 855,0
	€/lapsi kerhossa	2 500,0	2 500,0
	Päiväkotien määrä	276,0	276,0
	Leikkipuistojen määrä	67,0	67,0
	Vakanssit	5 864,0	5 864,0
	Henkilöstömäärä	6 040,0	6 040,0
Sivistystoimi			
Kulttuurikeskus	Oppilasmäärä yhteensä, kpl	11 000,0	18 885,0
	Omat esitykset; Savoy ja Esplanadi	30,0	
	Yhteisesitykset; Savoy ja Esplanadi	150,0	
	Ulkopuolisten esitykset; Savoy ja Esplan	140,0	
	Käyttöpäivät; Savoy teatterisali	210,0	
	Kävijät; Savoy teatterisali	60 000,0	
	Snadille artsumpi stadi	5,0	6,0
Savoy-yksikkö	Omat esitykset; Savoy ja Esplanadi		24,0
	Yhteisesitykset; Savoy ja Esplanadi		241,0
	Ulkopuolisten esitykset; Savoy ja Esplan		149,0
	Käyttöpäivät; Savoy teatterisali		215,0
	Kävijät; Savoy teatterisali		88 000,0
Taidemuseo	6200100002	295 000,0	
	6200100003	9 099,0	
Suomenkielinen työvä	Kurssilaiset, kurssipaikan saaneet	78 000,0	77 500,0
	Opiskelutunnit, säännölliset opiskelijat	1 320 000,0	1 260 000,0
	Kokeileva, Integroiva, Strateginen opetu	12 500,0	17 000,0
Arbis	Osallistujat, ilmoittautuneet opiskelija	18 300,0	17 300,0
	Opintonsa loppuunsaorittaneiden maahanmu	15,0	15,0

Tulosyksikkö		Suorite	1A 2016	Ennuste 2016
	Kaupungin kirjasto	Lainat /aukiolotunti	86,0	79,0
		Käynnit/aukiolotunti	142,0	135,0
		Käynnit / henkilötyövuosi	31 522,0	31 304,0
		Aukiolotunnit/ 1000 as.	162,0	170,0
		Lainat /henkilötyövuosi	19 130,0	18 478,0
		Henkilötyövuodet /1000 as	0,7	0,7
	Kulttuurikeskus	Taidenäyttelyiden lukumäärä	120,0	113,0
		Kävijät; Näyttelyt	150 000,0	225 000,0
		Kävijät; Esitykset	75 000,0	112 000,0
		Artist in Residence, käyttöpäivät keskim	220,0	270,0
		Tilojen vuokraukset taiteilijoille, kpl	30,0	31,0
		Käsiteltyjä avustuksia, kpl	990,0	1 140,0
	Kaupungin museo	Myönnetyt avustuksia, kpl	400,0	620,0
		Näyttelyt ja julkaisut	9,0	18,0
		Annetut lausunnot ja muistiot	450,0	723,0
		Kulttuurihistoriallinen kokoelma	453 698,0	453 894,0
		Valokuvat	970 837,0	975 000,0
		Taide	6 105,0	6 166,0
	Kaupunginorkesteri	Arkeologiset kokoelmat	92 142,0	93 016,0
		Kokoelmista avattuna Finna-tiedonhaku- p	41 320,0	51 090,0
		Viihdekonsernit	4,0	2,0
		Lasten- ja koululaiskonsernit	5,0	25,0
		Muut konsertit	0,0	
		Tilaukskonsernit	3,0	3,0
	Korkeasaaren eläintä	Ulkomaiset konsertit	3,0	3,0
		Kamarimusiikkikonsernit	5,0	5,0
		Avoimet kenraaliharjoitukset	20,0	20,0
		Kokonaiskuulijamäärä	110 000,0	100 000,0
		Kävijämäärä	530 000,0	530 000,0
		eläinlajit	170,0	170,0
	Liikuntavirasto	Laitostoiminnan käyntikerrat	3 832 000,0	3 832 000,0
		Ulkokenttätoiminnan käyntikerrat	4 352 000,0	4 352 000,0
		Uimarantatoiminnan käyntikerrat	902 000,0	902 000,0
		Liikunnanohjauksen käyntikerrat	650 000,0	650 000,0
		Easy-Sport käyntikerrat	40 000,0	40 000,0
		FunAction käyntikerrat	15 000,0	15 000,0
	Taidemuseo	Leirinnän yöpymiskerrat	92 000,0	92 000,0
		Venesataman venepaikat kpl	11 800,0	11 800,0
		Kalastusluvut, kpl	7 000,0	7 000,0
		Uusien julkisen taiteen hankkeiden käynn		2,0
		Näyttelyt		18,0

Tulosyksikkö	Suorite	IA 2016	Ennuste 2016
Kiinteistötoimen toimiala			
Kiinteistövirasto	Sairauspoissaolo %		3,0
Kaupunkisuunnitteluv	Joukkoliikenne-etuudet sisältävien tulos		80,0
	Kaupunkisuunnittelun menot / asukas		41,0
	Kaupunkisuunnittelun menot / kaavoitettu		20,0
	Kaavoitettu kokonaiskerrosala, k-m²		1 000 000,0
	Kaavoituksen mahdollistamat asunnot, kpl		8 000,0
	Turvataan yritysten toimintaedellytykset	80,0	100,0
	Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneide		100,0
	Laaditaan yleiskaavan toteuttamishjelma	1 000 000,0	100,0
	Keskusta-alueiden kävely-ympäristön toim	106,0	100,0
	Jalankulku-, pyöräily- ja joukkoliikenne	9 387,0	100,0
	Yhteistyössä muiden hallintokuntien kans		100,0
Asuntotuotantotoimis	ARA-tuotanto: käynnistyspäätöksiä asunto	1 407,0	1 309,0
	Muu uudistuotanto: käynnistyspäätöksiä a	93,0	268,0
	Uudistuotanto yhteensä: käynnistyspäätök	1 500,0	1 577,0
	Peruskorjaus: käynnistyspäätöksiä asunto	815,0	555,0
Rakennusvalvontavira	Lupapäätökset, kpl	3 500,0	2 300,0
	Uudisrakentamista koskevat lupapäätökset	650,0	650,0
	Uudisrakentamisen lupapäätökset, asuntoj	5 000,0	5 000,0
	Käyttötarkoituksen muutokset, asuntoja k	500,0	500,0
	Uudisrakentamisen lupapäätökset, toimist	200 000,0	310 000,0
	Uudisrakentamisen lupapäätökset, teollis	90 000,0	15 000,0
	Uudisrakentamisen lupapäätökset, muut ke	7 500,0	3 000,0
	Erytysuunnitelmat, kpl	35 000,0	35 000,0
	Katselmukset, kpl	15 000,0	15 000,0
	Uudisrakentamisen määrä milj. m3	3,8	3,8
	Lupien (80 %) käsittelyaika kuukausia	1,4	1,4
	Lupien (80 %) käsittelyaika viikkoja	6,0	6,0
Kiinteistövirasto	Rakentamiskelpoiseksi tutkittu ja kunnos	15,0	15,0
	Geoteknisestä suunnittelusta johtuvia, y	0,0	
	Kaupungin palvelurakennusten sääkorjattu	141,0	141,0
	Maaomaisuus Helsingissä, ha	15 370,0	15 370,0
	Maaomaisuus muissa kunnissa, ha	5 600,0	5 600,0
	Pohjatutkimusprofileja tietokannassa, k	261 000,0	262 000,0
	Rekisteröityjä kiinteistöjä ja rasitteit	500,0	500,0
	Uudisrakennusmittauksia, kpl.	650,0	600,0
	Ara-asunnon hakijat ilman asunnonvaihtaj	22 000,0	14 800,0
	Välitetyt ara-vuokra-asunnot, kpl	2 300,0	2 200,0

	Kaupunkisuunnitteluv	Joukkoliikenne-etuudet sisältävien tulos		80,0
		Kaupunkisuunnittelun menot / asukas		41,0
		Kaupunkisuunnittelun menot / kaavoitettu		20,0
		Kaavoitettu kokonaiskerrosala, k-m ²		1 000 000,0
		Kaavoituksen mahdollistamat asunnot, kpl		8 000,0
		Turvataan yritysten toimintaedellytykset	80,0	100,0
		Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneide		100,0
		Laaditaan yleiskaavan toteuttamishjelma	1 000 000,0	100,0
		Keskusta-alueiden kävely-ympäristön toim	106,0	100,0
		Jalankulku-, pyöräily- ja joukkoliikenne	9 387,0	100,0
		Yhteistyössä muiden hallintokuntien kans		100,0
	Asuntotuotantotoimis	ARA-tuotanto: käynnistyspäätöksiä asunto	1 407,0	1 309,0
		Muu uudistuotanto: käynnistyspäätöksiä a	93,0	268,0
		Uudistuotanto yhteensä: käynnistyspäätök	1 500,0	1 577,0
		Peruskorjaus: käynnistyspäätöksiä asunto	815,0	555,0
	Rakennusvalvontavira	Lupapäätökset, kpl	3 500,0	2 300,0
		Uudisrakentamista koskevat lupapäätökset	650,0	650,0
		Uudisrakentamisen lupapäätökset, asunnot	5 000,0	5 000,0
		Käyttötarkoituksen muutokset, asunnot k	500,0	500,0
		Uudisrakentamisen lupapäätökset, toimist	200 000,0	310 000,0
		Uudisrakentamisen lupapäätökset, teollis	90 000,0	15 000,0
		Uudisrakentamisen lupapäätökset, muut ke	7 500,0	3 000,0
		Erityissuunnitelmat, kpl	35 000,0	35 000,0
		Katselmukset, kpl	15 000,0	15 000,0
		Uudisrakentamisen määrä milj. m ³	3,8	3,8
		Lupien (80 %) käsittelyaika kuukausia	1,4	1,4
		Lupien (80 %) käsittelyaika viikkoja	6,0	6,0
	Kiinteistövirasto	Rakentamiskelpoiseksi tutkittu ja kunnos	15,0	15,0
		Geoteknisestä suunnittelusta johtuvia, y	0,0	
		Kaupungin palvelurakennusten sääkorjattu	141,0	141,0
		Maaomaisuus Helsingissä, ha	15 370,0	15 370,0
		Maaomaisuus muissa kunnissa, ha	5 600,0	5 600,0
		Pohjatutkimusprofiileja tietokannassa, k	261 000,0	262 000,0
		Rekisteröityjä kiinteistöjä ja rasitteit	500,0	500,0
		Uudisrakennusmittauksia, kpl.	650,0	600,0
		Ara-asunnon hakijat ilman asunnonvaihtaj	22 000,0	14 800,0
		Välitetyt ara-vuokra-asunnot, kpl	2 300,0	2 200,0

Tulosyksikkö	Suorite	IA 2016	Ennuste 2016
Liikelaitokset			
Oiva-Akatemia	Opintopäivät	30 500,0	30 500,0
	Konsulttipäivät	1 573,0	1 573,0
Työterveys, Hki	Esimieskonsultaatiot	3 500,0	3 500,0
	Työpaikkaselvitykset	560,0	560,0
	Vastaanotto ja etäkontaktit	230 000,0	230 000,0
	Asiakasmäärä	41 000,0	41 000,0
	Tehokkuus/Taloudellisuus	0,0	
	Kirjanpidon myynti/asiakasmäärä	394,0	418,0
	Liikelyijäämä % liikevaihdosta		1,2
	Liikevaihto / henkilö		117,0
Palvelukeskus liikel	Liikelyijäämä % liikevaihdosta		5,8
	Sijoitetun pääoman tuotto %		10,6
	Henkilöstökulut (ml.työvoiman ostot) % l		51,2

Kaupunginjohtajan ja apulaishenkilö- kaupunginjohtajien toimialojen virastot ja kunnalliset liikelaitokset

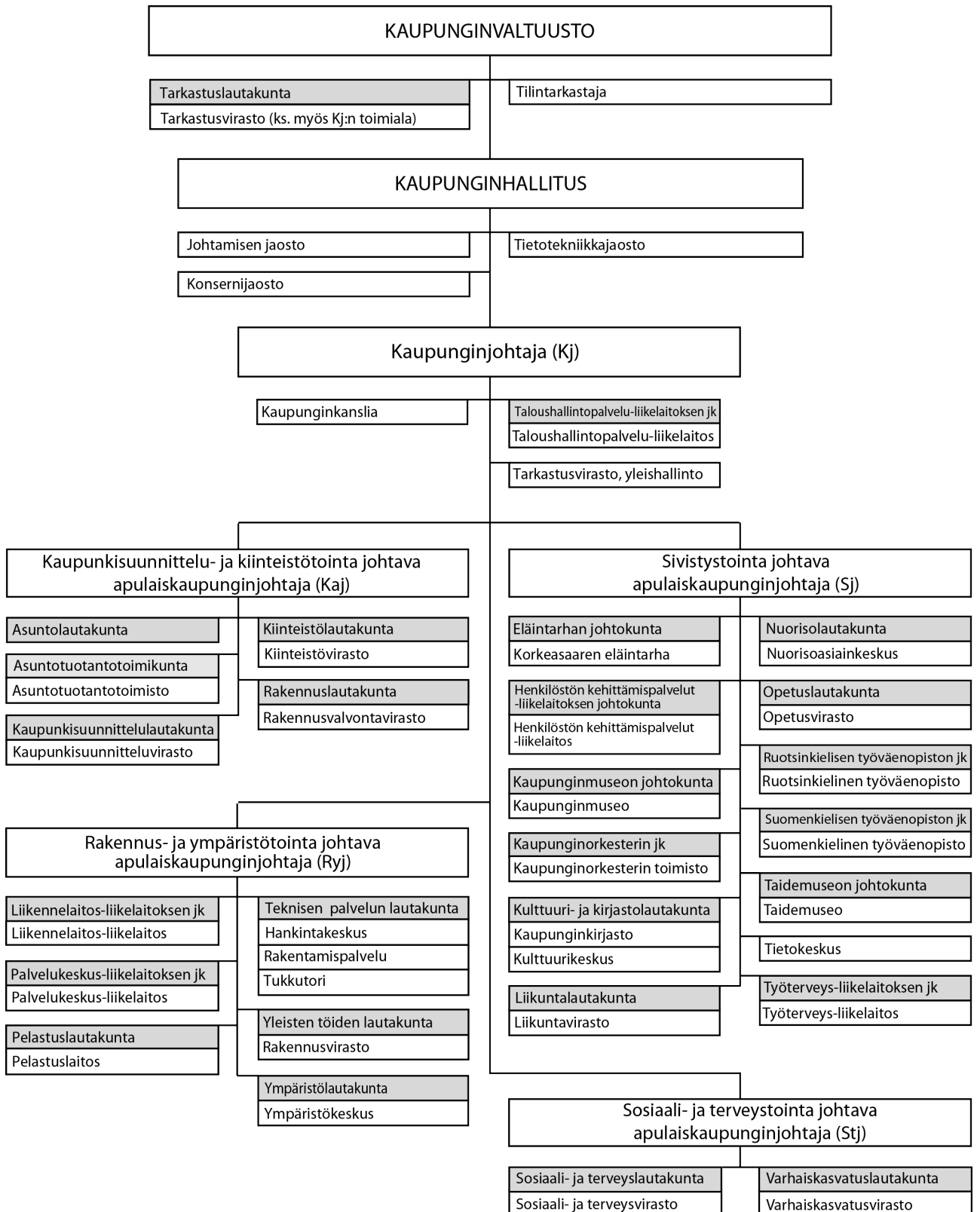
Kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat tarkastusvirasto ja kaupunginkanslia. Kunnallisista liikelaitoksista kaupunginjohtajan toimialaan kuuluu Taloushallintopalvelu. Pääluokkaan kuuluvat lisäksi kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan, keskusvaalilautakunnan, kaupunginkanslian ja tietokeskuksen käytettäväksi osoitettuja määrärahoja.

Rakennus- ja ympäristötoimen apulaishenkilökaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat Helsingin kaupungin tukkutori, hankintakeskus, rakennusvirasto, Stara (ent. rakentamispalvelu), pelastuslaitos, ympäristökeskus sekä kunnallisista liikelaitoksista HKL ja Palmia.

Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimen apulaishenkilökaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat sosiaali- ja terveysvirasto ja Varhaiskasvatusvirasto. Sosiaali- ja terveysviraston määräraha sisältää HUS-kuntayhtymälle osoitetut määrärahat.

Sivistystoimen apulaishenkilökaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat opetusvirasto, suomen- ja ruotsinkieliset työväenopistot, kaupunginkirjasto, kaupungin taidemuseo, kulttuurikeskus, kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri, Korkeasaaren eläintarha, nuorisosiainkeskus, liikuntavirasto ja tietokeskus sekä kunnallisista liikelaitoksista Oiva Akatemia ja Työterveys Helsinki.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen apulaishenkilökaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto, asuntotuotantotoimisto ja rakennusvalvontavirasto.

HELSINGIN KAUPUNGIN
HALLINNON ORGANISAATIO
1.1.2016

Apulaiskaupunginjohtajat aakkosjärjestyksessä toimialan mukaan.

Virastot ja liikelaitokset aakkosjärjestyksessä lauta- tai johtokunnan nimen mukaan.

Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
00170 Helsinki
Postiosoite
PL 20
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihde 09 310 1641
kaupunginkanslia@hel.fi
www.hel.fi/kaupunginkanslia